

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 111 (403) N.

Telephone: Evergreen

BROOKLYN, NEW YORK, ŠEŠTADIENIS, 1938 M., GEGUŽES-MAY 14 D.

KAINA 3 CENTAI

DABAR

Minties laisvės svarba
Su kairiais nepakeliui
Susitikimas Nemuno vidury

VYT. SIRVYDAS

Amerikos lietuvių gyvenimą per 50 metų ėjusiuose laikraščiuose skaitydamas, tyrėjas priverstas pastebėti milžiniškus nuostolius mūsų tautinei kultūrai, kuriuos davė žemas mūsų ateivių apšvietos laipsnis, tautinio susipratimo silpnumas, palinkimas girtuokliauti ir mažamokslų agitatorių nesugromuliotų izmų mūsų žmonėms skiepijimas. Tačiau, šie milžiniški nuostoliai dar stambiau pabrėžia tiesiog karžyginio tūrio darbus, kuriuos palaikymui nedidelis mūsų brolių skaičius Tėvynei Lietuvai, jos laisvei ir tautos vardo garbei bei kultūrai atliko. Tamsybės, girtuokliavimo, sunkių gyvenimo ir darbo sąlygų slėgimai bei pasaulėžiūrose nesustipėjusių agitatorių ir jų geltonos spaudos blaškomi, tvirkinami ir skaldomi, Amerikos lietuviai ir savo gyvenimui išvijoje ir bendrai tautos istorijon įdėjo skaičių pasiaukojimo bei darbo lapų, kurių niekas iš istorijos neišdildys! Tie Amerikos lietuviai, kurie ėjo tiesiu tautiniu keliu, gali savo darbais didžiulis, nes jie yra karžyginio stambumo.

Tautininkai ir sandariečiai, kurie visados save priskaitydavo prie liberalinių ir demokratinų politinių srovių, minties laisvę gerbia kaip vieną pagrindiausių žmogijos principų. Jau vien dėl to jiems nepakeliui su komunistais ir socialistais, kurie tik tas mintis pripažįsta, kurios jų dūdon pučia. Minties laisvę gerbtina vienu tikslu — tai vienintelis, praktikos įrodytas, tikras kelias išaiškinti teisybę ir tiesą. Teisė nevaržomai galvoti žmogus iškovojo sunkia kova ir dideliu pasišventimu. Ji viso mokslo ir pažangos pagrindas. Senovės romėnų ceraziai žvėrimis mėtydavo pirmuosius krikščionis, kurie drįso kitaip galvoti; negu pagoniškas pasaulis galvojo. Istorija parodė, kad tiesa buvo krikščionių pusėje. Viduramžiais, kada krikščionybė dogmatis suakmejo, Korpernikas, Galileo, Bruno, Spinoza ir kiti mokslininkai-filosofai buvo persekiojami, kalinami, net laužuose deginami, kam drįso kitaip galvoti, negu to laiko valdžią turintieji galvojo. Jie buvo baudžiami, kam tikėjo, jog saulė apie žemę sukasi. Istorija pilna tokių pavyzdžių, kurie rodo, kad minties laisvės varžymas klaidingas ir žmonijai žalingas. Pavyzdžiui, ar daug rūšių carai laimėjo drausdami lietuviams tautiškai ir lietuviškai protauti ir savo literatūrą kurti? Tiek pat laimės ir Stalinas Hitleris, Mussolini ir kiti diktatoriai, kurie šiandien minties laisvę varžo. Protas žmogų skiria nuo žvėries, bet protą atimdami diktatoriai žmonių nepadarys vėl žvėrimis, nes evoliucija niekadoms neina atgal — vis pirmyn!

Hitlerio ir Mussolinio susitikimas, kuris vėjas nupūtė italų tautai 20 milijonų dolerių, kai kuriems Amerikos laikraščiams priminė kitą garsų, dviejų Europos valdovų susitikimą, įvykusį Lietuvos pašonėje. Tai buvo smarkiojo Napoleono ir Rusijos caro Aleksandro Pirmojo susitikimas viduryje Nemuno upės, ties Tilže, ant tam tyčia padaryto sieliaus, 1807 metų vasarą. Prancūzija buvo tada galinga. Rusija, taip pat. Abu valdovai bandė išspręsti visos Europos reikalus ir pasidalinti tuos, ko neturėjo. Ir kas? Penki metai vė-

PRANCŪZAI IR ŠVEDAI GAMINS PIGIUS AUTOMOBILIUS

CRISTOBAL, Kanalo Zona. — Čia lankėsi prancūzų ir švedų pramonininkai, kurie šiais ar kitais metais rengiasi Pietinėje Amerikoje, Jungtinėse Valstybėse ir kai kuriose Europos valstybėse atidaryti dirbtuves ir pradėti gaminti naujos rūšies automobilius, kurių motorai bus užpakalyje auto. Toki automobiliai kainuos tik po \$500.

NEIŠILEIDŽIA ANGLŲ KOMUNISTŲ

LONDON, geg. 13 d. — Jungtinių Valstybių konsulas Londone atsakė išduoti vizą Anglijos komunistų vadui William Gallacher. Gallacher yra Anglijos parlamento narys. Konsulas atsakė jam, kad jis Amerikoje nepageidaujamas.

JAPONAI PAĖME AMOY UOSTĄ

SHANGHAI, Kinija, geg. 13 d. — Japonijos kariuomenė ir karo laivynas keleta dienų bombardavo Amoy uostą, vieną iš didžiausių uostų Kinijoje, vakar išsodinavo savo desantą ir puolė miestą. Pasiūlymas buvo labai mažas ir japonai miestą paėmė. Amoy sala yra labai svarbioje strateginėje vietoje, apie 600 mylių nuo Šanchajaus.

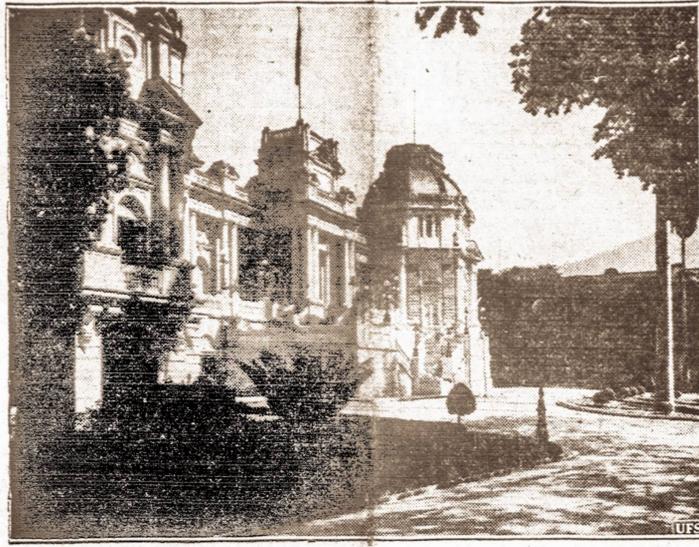
ŽMOGŽUDIS — Edward Holle, žmogžudis, kuris neseniai nužudė savo 23 metų amžiaus mėlužę Sophie Kujat. Žmogžudis nužudytosios lavoną buvo įmetęs į Passaic upę, New Jersey valstybėje.

PERKA NAUJĄ LAIVĄ

KLAIPĖDA. — Nuskendus laivui Neringai, Sandėlio Bivė beturėjo savo vieną laivą Nidą. Kaip teko patirti, šiomis dienomis Sandėlio Bivė perka antrą laivą. Šiam laivui jau sudaryta įgula, kuri išplauks į vieną Švedijos uostą pargabenti patį laivą.

BERLIN. — Vokietijos vyriausybė šiomis dienomis nupirko namus, kuriuose Hitleris augo, Linz mieste, Austrijoje. Tie namai kadaisia priklausė Hitlerio motinai, bet ji juos pardavė 1905 metais. Namuose bus įrengtas Hitlerio muziejus.

Išau šie du draugai susikibo kare, kurio pabaigoje vienas mirė Sv. Elenos salon ištremtas, o kitas tapo Austrijos gausaus diplomato Metternicho vaikutis, kurio net mirtis paslaptė apsupta. Pavieniai žmonės, nežiūrint kaip galinti ar aukštai iškelti, istorijos klausimų vieni niešriša. Čia veikia ir tas, ką istorikai, geresnio vardo neturėdami, vadina "istorijos varykliais". Vienu tų varyklių tai faktas, kad Italijos gyventojai ir Vokietijos gyventojai niekadoms istorijos metu draugais nebūvo — ir nebus.

KUR BRAZILAI SUKILO — Brazilijos prezidento Getulio Vargas rūmai Rio de Janeiro mieste, kuriuos buvo užpuolę Brazilijos fašistai. Žaliamaškintai. Prezidentas revolveriu gynė savo žmoną ir dukterį. Vėliau kareiviai žaliamaškinius išvaikė.

BRAZILIOJE SULAIKYTI SEPTYNI VOKIEČIŲ BANKO TARNAUTOJAI

Iš viso sulaikyta 500 asmenų, jų tarpe ir keletas vokiečių dalyvavusių sukilime

RIO DE JANEIRO, Brazilija, geg. 13 d. — Vakar Brazilijos policija sulaike septynis Vokietijos Banko P. Amerikoj tarnautojus, kurie įtariami dalyvavę sąmokslu prieš dabartinę Brazilijos vyriausybę. Taip pat sulaikytas vienas buvęs Vokietijos kariuomenės karininkas, dabar tarnavęs vienai Vokietijos amunicijos ir ginklų korporacijai. Pastebėta, kad vakar policija padarė kratas pas visus įtariamus Brazilijos

nacių vadus ir rado daugybę ginklų. Visi ginklai vokiečių išdirbystės. Iš viso iki šiol Brazilijoje suminta apie 500 įtariamų fašistų, kurie bus karo teismo teisiami. Kai kuriems sąmokslu vadams bus reikalaujama mirties bausmės. Jungtinių Valstybių ir kitų valstybių vyriausybės pasiuntė Brazilijos prezidentui Vargas telegramas pasveikindami jį laimėjimų prieš fašistus.

GINKLŲ FONDO LĖŠOMIS NUPIRKO 10,000 NAUJŲ ŠAUTUVŲ

Fonde dar liko 810,738 litų, kurie bus sunaudoti apsaugos tvirtinimo reikalams

KAUNAS, geg. 10 d. — Krašto Apsaugos Ministras Generalas Raštikis pareiškė spaudai, kad Ginklų Fondo lėšomis nupirka 10,000 šautuvų, dar liko 810,738 litų, kurie taip pat bus sunaudoti apsaugos tvirtinimo reikalams. Už aukas nuširdžiai dėkoja visiems aukotojams. Ta pačia proga ministras pareiškė, kad greit jves karinį parengimą visoje Lietuvos aukstosiose mokyklose, kad rūpinamasi savo karo pramonės ir karo laivyno steigimu, kad stiprinama priešlėktuvinė apsauga.

GELEŽINKELIČIAMS SUMAZINS ALGAS NUO LIEPOS 1 D.

WASHINGTON. — Amerikos didžiosios geležinkelių kompanijos, prieš kurį laiką paskelbusios, kad sumažins savo tarnautojams algas, jeigu negaus valdžios pašalpos, nutarė įvesti naujų algų ratas nuo šių metų liepos 1 d.

122 ŽMONES ŽUVO BARCELONOJE IR VALENCIJOJE

BARCELONA, Ispanija, geg. 13 d. — Vakar Ispanijos frankistų lėktuvai vėl bombardavo Valenciją ir Barceloną. Apie 122 žmonės užmušti ir 100 sunkiai sužeisti. Apie 25 didelės bombos nukrito tose miesto dalyse, kurios buvo tirščiausios apgyventos.

JAPONAI PRADĖJO PUOLIMUS CENTRALINĖJE KINIJOJE

SHANGHAI, Kinija, geg. 13 d. — Japonijos kariuomenė, kuri iš dviejų pusių buvo kinų smarkiai mušama Peiping-Hankow ir Sučou baruose, dabar pradėjo didelius puolimus prieš kinus. Kinų puolimai sustabdyti ir japonai dabar bando apsupti kinus ir nukirsti jiems kelia ties Sučou miestu, kur iki šiol ėjo dideli mišiai. Vakar japonų artilerija ir tankai apšaudė kinų liniją Lungnai geležinkelio bare.

Darbininkai patenkinti Naująja Lietuvos konstitucija

KAUNAS, geg. 10 d. — Darbininkų Atstovai Darbo Rūmose pasiuntė valstybės prezidentui Smetonai, ministrui pirmininkui kun. Mironui ir Seimo pirmininkui Šakeniui sveikinimus reikšdami pasitenkinimą naująja konstitucija, kuri įsigaliojo gegužės 12 d.

NEW YORKE ŠIAUREJE IŠKRITO DAUG SNIEGO

ALBANY, N. Y., geg. 13 d. — Šiaurinėje New Yorko valstybės dalyje, apie Binghamton ir kitus miestus iškrito daug sniego ir žymiai atšalo oras. Labai daug sniego iškrito Adirondack kalnuose. Sullivan ir Cortland apskrčiuose buvo didelis šalčiai.

TRANSLIUOS AMERIKAI LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS IŠKILMES

Iškilmų programa bus transliuojama šeštadienį ir sekmadienį dienos metu

KAUNAS, geg. 10 d. — Kariuomenės ir Visuomenės susitarinio šventės iniciatorė Vytauto Didžiojo Universiteto Studentų Apsaugos Karininkų Korporacija Ramovė praneša, kad šventės iškilmes transliuojamos Amerikai trumpų bangų siųstuvu, banga 32,2 metrų. Programa bus transliuojama šeštadienį, gegužės 14 d. ir

Amerikoje bus girdėti New Yorko Day Light Saving laiku 12 val. dieną ir 2 val. 30 min. popietį. Be to, ta pačia tvarka šventė bus transliuojama sekmadienį, gegužės 15 d. 8 val. ryto. (Lietuvos laiku gegužės 14 d. 5 val. ir 7 val. 30 min. po pietų ir gegužės 15 d. 1 val.).

ČEKOSLOVAKIJOS NACIŲ VADAS SLAPTAI ATVYKO Į LONDONĄ

Hendein nori tartis su Anglijos ministru pirmininku, ar užsienių reikalų ministru

LONDON, geg. 13 d. — Vakar naktį, beveik slapta, iš Čekoslovakijos į Vokietiją išvyko Čekoslovakijos Studentų nacių vadas Konrad Hendein, kuris iš Vokietijos lėktuvu išskrido į Belgiją ir vėliau į Londoną, kur jis tikisi gauti progos pasikalbėti su Anglijos ministru pirmininku Chamberlain ar su užsienių reikalų ministru Lord Halifax. Neabejojama, kad Čekoslovakijos nacių vadas nori asmeniškai pasikalbėti su Anglijos vyriausybės nariais dėl čekų vokiečių ir jų prijungimo prie Vokietijos. Yra neoficialių žinių, kad Hendein atvyko į Angliją "nacių draugu" kviečiamas.

KONRAD HENLEIN

SELASSIE, NETEKES ETIJOPIJOS, SUSIJAUDINĖS APALPO

Sako, Etiopijos gyventojai niekad nepaliaus kovoję už savo nepriklausomybę

GENEVA, geg. 13 d. — Vakar Tautų Sąjunga galutinai nusileido Prancūzijos ir Anglijos reikalavimui pripažinti Etiopiją Italijos imperijos dailimi. Buvęs Etiopijos karalius Haile Selassie bandė reikalauti Tautų Sąjungos, kad nepripažinti Etiopijos Italijai, bet nors jo kalba padarė didelį įspūdį į klausytojus, bet nepaveikė į Tautų Sąjungos sprendimą. Po to kai buvo paskelbta,

kad Tautų Sąjunga pripažįsta Etiopijos prijungimą prie Italijos imperijos, Haile Selassie apalpo.

Vėliau jis pareiškė, kad nežiūrind Tautų Sąjungos sprendimo, Etiopijos gyventojai niekuomet nepaliaus / kovoję su italais iki Etiopija bus išvaduota. Eidamas iš Tautų Sąjungos rūmų, nuliūdes etiopų vadas pridūrė, kad tik dabar prasideda etiopų tikroji kova, kova už nepriklausoma Etiopija.

Sovietų. Naujosios Zelandijos ir kai kurių kitų mažų valstybių atstovai visą laiką rėmė Selassie, bet jie nieko, negalėjo padaryti.

ALAUŠ GAMYBA SIEMET PADIDĖJO 189%

KLAIPĖDA. — Per šiuo metų pirmuosius tris mėnesius alai gaminti misos išvirta 4,536,200 litrų, pernai per tą patį laiką išvirta 1,566,505 litrų. Tokiu būdu alaus gamyba šiame padidėjo 189%. Lygiu laiku padidėjo ir išdo pajamos iš alaus akcizo, būtent pernai už pirmuosius tris mėnesius surinkta 360,369 lt. akcizo mokesčio, o šiame jau 851,935 lt. arba padidėjo 136%.

ORAS

Numatoma: Giedra. Kiek silčiau. Saulė teka 5:41, leidžiasi 8:05. Dienos ilgis 14 val. 25 min.

Reikalauja duonos — Ohio valstybės Seimelis nepaskiria pinigų valstybės bedarbiams šelpti. Dėlto vietiniai bedarbiai dažnai demonstruoja ties miestu savivaldybių rūmais ir reikalauja pašalpos. Apačioj: Clevelando miesto mayoras Burton.

SVARBIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ RŪPESČIAI

LIETUVOS AIDAS bal. 26 d. įdėjo platų pasikalbėjimą su VIENYBE leidžiančios Liet. Sp. B-ės pirm. A. S. Trečiokio. — "Didžiosios Lietuvos lietuvių mums, užjūryje gyvenantiems, atrodo, taip stichiskai nepergyveno ultimatumo pateikimo dieną, kaip kad jas pergyveno Amerikos lietuvių. Apie paskutiniuosius įvykius Amerikos lietuvių buvo gerai informuoti per spaudą ir radiją, kurie kas pusvalandis teikė naujausias žinias. Amerikos lietuvių veikiančios ideologinės grupės šiuo įvykiu metu turėjo sutirpo: visos buvo vieningai pasiryžusios ginti Lietuvos reikalus. Įvairiose Amerikos vietose buvo sukiami lietuvių susirinkimai. Didžiausias susirinkimas buvo suauktas Didžiamame New Yorke, į kurį lietuvių susirinko net iš dviejų valstybių — New Yorko ir New Jersey. Salė, kurioje buvo suauktas užtenka, ir tai pušis šis susirinkimas atvykusių turėjo grįžti.

Amerikos lietuvių kultūriniam gyvenimui salygos nėra lengvos. Viena iš didžiųjų priežasčių — tai stoka mokytojų ir mokyklų. Mokytojų ir mokyklų klausimu Amerikos lietuvių yra susirūpinę. Jie nori įsteigti keletą vakarinių mokyklų, kuriose būtų dėstoma lietuvių kalba ir Lietuvos istorija. A. S. Trečiokas dabar į Lietuvą atvykęs tartis kitais Amerikos lietuviams rūpimais klausimais ir mokytojų reikalu.

Nutautimas, ypač jaunijoje kartoje, sparčiai didėja. Mokykla daug gali prisidėti prie lietuvių palaikymo. Tad ji neatidėliojant reikėtų steigti J. A. V. lietuvių kolonijose. Amerikos lietuvių iš laikraščio yra patyrę, kad Lietuva į Pietų Ameriką nuolat pasiunčia naujų mokytojų. Jie įsitikinę, kad ir mums mokytojų klausimas yra labai aktualus.

Antras didelis Amerikos lietuvių tarpe lietuvių palaikymui yra lietuviški laikraščiai. Pastaruoju metu Amerikos lietuvių spaudos būklė yra sunkėjusi. Anksčiau ji buvo žymiai geresnė. Retas kuris laikraštis gali išsiversti be aukų. O laikraščius reikia stengtis išlaikyti. Juk mes nustoję, pvz., "Vienybės", nustotume lietuviškos dvasios židinio. Laikraštis, objektyviai informuojas apie Lietuvos gyvenimą yra reikalingas ir dėl to, kad būtų galima atremti iš kai kurių grupių pasitaikančius nepagrįstus Lietuvių priekaištus.

Mes norėtume, pirmoje vietoje, užmegzti glaudesnį bendradarbiavimą su Lietuvos spauda. Jau per Pirmąjį Pasaulio Lietuvių kongresą ši mintis buvo iškelta. Mes esame pasiryžę ją įgyvendinti: tai, būtent, pasikeitimas redaktoriais. Siemot "Vienybė" yra nutarusi į Lietuvą atsiųsti keletui mėnesių vieną savo redaktorių, Joną Kružimaitį-Kru-

ze. Norėtume, kad jis galėtų kiek patirbėti "Lietuvos Aidas", o pastarasis, taip pat keletui mėnesių, vieną savo redaktorių nary pasūtinti į "Vienybės" redakciją. Tuo reikalu man teko kalbėti. Mes esame įsitikinę, kad toks, nors ir trumpalaikis, redaktoriaus pasikeitimas būtų teigiamas reiškinys.

AMERIKOS LIETUVIAI DZIAUGIASI SVEČIAIS IŠ LIETUVOS

Amerikos lietuvių jaunijoje kartoje yra būtina kelti lietuvių dvasią, norint sulaukyti nutautimo pavoju. Šia linkme jau padaryti pirmieji žingsniai ir, mums atrodo, kad jie yra patys geriausi. Geriausias būdas Amerikos lietuvių jaunomenėje palaikyti lietuvišką dvasią — tai lietuvių atsilankymas į Ameriką. Perna sportininkų atsiūtymas mūsų jaunomenėje sukėlė daug džiaugsmo. Sportininkams išvykus daug kas į mane ir į kitus kreipėsi, prašydami tarpininkauti susirašinėjant su buvusiais svečiais. Tokie atvykimai, savaime suprantama, pagyvinu ir sustiprintu mūsų jaunijoje kartoje lietuvių dvasią. Pageidautina, kad jie būtų dažnesni. Tokie atvykimai turėtų trukti kiek ilgesnį laiką. Perna atvykusieji sportininkai kiekvienoje vietoje daugiausia išbuvo po dvi dienas. Per tokį trumpą laiką sunku vieniems su kitais arčiau susipažinti.

AMERIKIEČIAMS LIETUVIAMS REIKALINGOS BIBLIOTEKOS

Lietuvai esant svetimųjų priespaudoje, kada buvo uždrausta spauda, Amerikos lietuvių nemazda išleido lietuviškų knygų. Dalis tų knygų pabėgė iš Lietuvos, o dalis liko Lietuvoje. Tuo laiku Amerikos lietuvių kolonijose buvo įsteigta visa eilė bibliotekų bei skaityklų. Šiandien tos bibliotekos savo reikšmės kaip ir nustoję, nes jos jau kuris laikas nepildomos naujais leidimais. Lietuvoje pagyvėjus spaudai, Amerikos lietuviams knygos, dėl jų mažo tiražo, neapsimoka leisti. Jau kuris laikas jų veik visai neišleidžiama. O iš Lietuvos naujais leidimais mes taip pat, išskyrus redakcijas, negauname.

Lietuvos leidyklos "Vienybės" knygyno vardu siųstų savo leidinių, mes stengsimės juos platinti Amerikos lietuvių tarpe. Knygos kultūrinė reikšmė labai didelė, amerikiečiai lietuvių ją įvertina. Dėl to mes norime surasti būdus, kad iš Lietuvos knygos plačiau galėtų pasklisti tarp Amerikos lietuvių.

DIDELIS SUSIDOMĖJIMAS LIETUVOS SKYRIUMI NEW YORKO PARODOJE

Šiuo metu amerikiečiai lietuvių labai susirūpinę pasaulinės New Yorko parodos Lietuvos skyriumi. Susidomėjimas yra labai didelis, tik gaila, kad iki šio laiko mes apie jį labai mažai turime žinių. Amerikos lietuvių nori, kad šioje parodoje Lietuvos skyrius būtų paskutinėje vietoje. Būtų gera, kad parodoje būtų suruošti bent du meno vakarai. Tu vakarų programą galėtų atlikti iš Lietuvos operos atvykusios jėgos ir Amerikos lietuvių jungtinis choras. Tokį chorą kompozitorius Zilevičius suorganizavo ir su juo dirba Svarbu, kad parodos komitetas mūsų pastangas įvertintų.

Toks meno vakaras būtų galima suruošti Lietuvos Dienos metu, kurią vyriausias parodos komitetas jau paskyrė. Tą dieną galėtų būti parodomas Lietuvos menas. Be to, tokio vakaro surošimas duotų ir pelno, kurį būtų galima panaudoti bent daliai kitų išlaidų, susijusių su parodos rengimu, padengti.

AMERIKOS LIETUVIAI SKATINAMI LANKYTI I LIETUVĄ

Amerikojė veikia Laivakorčių Agentų Sąjunga, kuri atstoja ir turizmo sąjungą, nes į ją įeina visi laivinkystės biurai kelionių agentūros. Mūsų uždavinys yra kuo daugiau sia painformuoti Amerikos lietuvius apie Lietuvą ir juos

įtikinti, kad į Lietuvą važiuoti praleisti atostogas daug geriau apsimoka, negu kur nors kitur. Be to, mes visą laiką ypatingai daug dėmesio kreipiame, kad į Lietuvą vyktų pavieniai Amerikos lietuvių ir jų ekskursijos važiuoti per Klaipėdos uostą. Tuo būdu mes norime išpopuliarinti savąjį uostą. Kartais, pvkstame ant Lietuvos lietuvių, kad jie savo pavyzdžiu trukdo mūsų pastangas. Dažnai tenka skaityti laikraščiuose, kad toks ir toks lietuvis išplaukė per toki ir toki uostą, tik ne per Klaipėdos uostą. Kai mums vėliau tenka į Lietuvą vykstančius lietuvius raakinti važiuoti per Klaipėdą, jie dažnai mums prikašioja, kad esą, ir patys lietuvių per ją retai važiuoja.

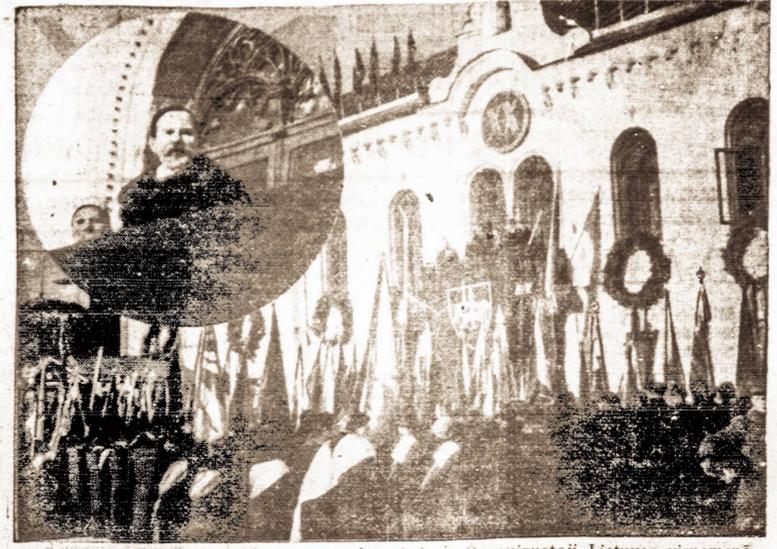
Taip pat turizmo reikalais tariuos su Lietuvos Turizmo Sąjunga ar kitomis atitinkamomis itaigomis. Mums, Amerikos lietuviams, ypač rūpi turizmo galimūmą Lietuvoje. Atrūdo, kad Lietuva, palyginti su kitais kraštais, maža deda pastangų kuo daugiau patraukti turistų ir atkreipti savo gamtos grožį.

Šiais metais, ryšium su Lietuvos nepriklausomybės dvidešimties metų sukaktimi, Amerikos lietuvių yra numatė į Lietuvą suruošti visą eilę ekskursijų. Tos pačios pastangos bus dedamos ir toliau, kad amerikiečių lietuvių ekskursijos į savo tėvynę nemažėtų, bet nuolat gausėtų, — baigė A. S. Trečiokas".

LENKIJA UZDEJO PEILĮ LIETUVAI ANT GERKLĖS

Čikagoje leidžiamas dienraštis žydu HIDISER KURJER rašo, kad žydų simpatijos nukreiptos į Lietuvą, ir jie drauge su lietuviu pergyvenę tą sielvartą, kad Lietuva turėjo nusileisti Lenkijai.

Mes, sako laikraštis, nenorim, kad Lenkija įkeltų į Lietuvą savo koją, ir todėl mums plaka širdis, kai, ryšium su dabartine krize, atsistatydino visas Lietuvos ministrų kabinetas. Savo rezignacija, Lietuvos vyriausybės pareikšusi savo protestą. Esą lengva suprasti Lietuvos patrijų ministrų jausmai ir jų pasipiktinimas. Bet kai nuodugnai apsvarstai padėję, prieni išvada, kad Lietuvos vyriausybė neturėjo kitos išeities, kaip tik kapituoluoti. Lenkija padėjo peilį Lietuvai ant gerklės ir reikalavo patenkinti jos reikalavimus.

Lietuvos visuomenė iš kima savo vyriausybę. — Organizuotoji Lietuvos visuomenės tautinių organizacijų vardu pareiškia ištikimybę Tautos Vadui Respublikos Prezidentui A. Smetonai.

KARIUOMENĖS IR VISUOMENĖS ŠVENTĖ LIETUVOJE IR AMERIKOS LIETUVIAI

Gegužės 14 ir 15 dienomis Lietuvoje švenčiama kariuomenės ir visuomenės susiartinimo šventė. Programos dalyb bus perduotos ir Amerikos lietuviams: geg. 14 d. 12 val. vid. ir 2:30 val. popiet, o gegužės 15 d. 8 val. ryto (New Yorko valaros laiku) trumpomis 32.2 metrų bangomis.

Istorikų akimis žiūrint, kiekvienas visuomeninis įvykis gimsta tam tikrose visuomeninio bei valstybinio gyvenimo sąlygose. Jo išsiviršimas pasireiškimas eina iš tautos gelmių, tos tautos gyvenimo laikotarpio galvojimo ir siekiamų idėjų.

Amerikos lietuviams, gyvenantiems kitokioje aplinkoje ir dargi už vandenyno, kai kurie Lietuvos įvykiai dažnai yra nesuprantami. Ne dėl to, kad jų menorių suprasti, o greičiausiai dėl to, kad gyvenimo tempo čia, Amerikojė kartais ir neleidžia pažvelgti arčiau į senosios Tėvynės (paviršutiniskai žiūrint) nei taip svarbius įvykius. Štai, jau kelerį metai Lietuvoje veikia Ginklų-Fondas, Kariuomenės ir Visuomenės šventė, o dabar ir Kultūros Fondas. Bet apie juos mažai žinoma, arba visai klaidinga nuomonė susidaroma. Dėl fondų ir švenčių mes kiekvienas galime turėti savo atskirą nuomonę. Bet visi turime sutikti, kad tų fondų ir švenčių tikslas yra vienas ir tas pats — Lietuvos Nepriklausomybės stiprinimas. Dėl to reikalo ne vienas sąmoningas lietuvis neabejojo ir neabejos.

Kariškai nusiteikę tikriausiai Nepriklausomybės garantiją mato kariuomenės tvirtinime ir geresniame jos apginklavime. Pacifistinio nusistatymo tautiečiai pasakys, kad vienintelis ir tvirtiausias tautos nepriklausomybės laidas yra aukšta tautos kultūra, prieš kurią dreba ir plieniniai kariulių sostai. Tvirta karinė tautos jėga ir aukšta tautos kultūra yra dvi būtinos nepriklausomybės patikrinimo sąlygos, kurių

reikia tarpusavy nėra priešingos, o kaip tik viena kitą papildo. Kariuomenės ir Visuomenės šventė kaip tik ir turi tikslas dvi natūralias ir būtinas jėgas tvirtinti ir derinti. Kariuomenė saugo tautą nuo išorinių pavojų, kad krašto viduje galėtų laisvai vykti tautos kultūros darbas, o kultūradama tauta stiprina kariuomenę dvasiškai ir medižiagiškai.

Jei mes lyginsim prieškarinę lietuvių tautą su šiandienine, tai tuojau ir akis kris didelės galvojimo skirtumas. Prieškariniais laikais tarnauti kariuomenėje reiškė didelę nelaimę, kurios lietuvis bijojo ir dėl to ne vienas atsūdirė už vandenyno. Šiandien jis išeina į kariuomenę ir grįžta dainuodamas, nes kariuomenė — tai tautos dalis, sudaryta iš tūkstančių tokių pat jaunuolių, kaip ir jis pats. Nieko panašaus nebuvo prieškariniais laikais: lietuvis turėjo tarnauti svetimiems ir dar kęsti didelių pažeminimų. Sakoma, kad anais laikais kai kur rusų parkuose buvo iškabos: "kareiviai ir šunims čia vaikščioti draudžiama".

Rusiškas kario negerbimas buvo perėjęs į Lietuvą ir dar kurį laiką klaidino nepriklausomos Lietuvos piliečius. Nuo karinės prievolės buvo atleidiama mokslus einanti jaunomenė, nes "inteligenti kariuomenėje tarnauti negarbinga". Bet po kelių Nepriklausomybės atgavimo pastebėta, kad tokiu būdu į atargą kas metai paleidžiama daugybė kariuomenės karių, kurios būtų karo atveju būtina reikalingos žemesniųjų vadų pavidale. Tad atitinkamai įstatymais sutvarkyta, kad ir mokslus einanti jaunomenė turi atlikti karinę prievolę. Patogiausias tam laikas yra tuojau baigus gimnaziją (Amerikoj atitinkai dviem kolegijos metams). Jaunuoliai, baigę gimnaziją, gali būti priimti į kariuomenę aspirantais, jei pareiškia

norą. Aspirantai karine prievole atlieka Karo Mokykloje kartu su kitais jaunuoliais, kurie ruošiasi karininko profesijai. Aspirantai, baigę Karo Mokyklą ir išlaikę egzaminus, pakeliami į jaunesniojo leitenanto laipsnį ir leidžiami į atsargą. Didelė dalis tokių aukštąsias Lietuvos mokyklas: Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, Zemės ūkio Akademiją Dotnuojų, Prekybos ar Mokytojų Institutus Klaipėdoj ir kt.

Vytauto Did. Universitete tokių jaunuolių jau susidarė gana gausingas būrys, kuris 1932—1933 metais susiorganizavo į Studentų Atsargos Karininkų Korporaciją "Ramovė". Tos organizacijos vėlyvoji irasytas šūkis: "Mokslas ir Patrijė — Tautos Ateitis", kurioji tvirtai laikosi ir jam dirba "Ramovė" sumanymu pradėta švesti Kariuomenės ir Visuomenės šventė. Ginklų Fondo organizavimo sumanymas taip pat išplaukė iš tos organizacijos. Ramovėnų choras yra vienas iš geriausių Lietuvoje. J turėtų pamatyti ir išgirsti Lietuvoje nuykę Amerikos lietuvių.

Taigi, tiek Kariuomenės ir Visuomenės šventė, tiek Ginklų Fondas išplaukė iš tautos gelmių, iš tautos žiedo-studentų atsargos karininku. Amerikos lietuvis gali turėti tokių įsitikinimų, kokius jo sąžinė ir sveikas protas diktuoja, bet tie jo samprotavimai turi būti logiški ir samoningi. Jis turi žinoti, kad vienos ar kitos kultūrinės ar karinės organizacijos rėmimas griežtai skiriasi nuo politinio gyvenimo.

Amerikos lietuvių Kariuomenės ir Visuomenės šventės neturi, nes tai yra Lietuvos sąlygoms tinkama šventė. Bet būtų labai gražu, jei Amerikos lietuvių rastu būdų šia progą suartėti su Lietuvos kariuomenė ir visuomenė. Tai būtų suartėjimas su visa lietuvių tauta už vandenyno.

Vilniaus lietuvių žygiai dėl savo teisių

Mūsų dienraštyje jau buvo rašyta, kad kovo pabaigoje Vilniaus krašto lietuvių uždarytų organizacijų atstovai parašė Lenkijos ministrui pirmininkui gen. Skladovskii memorialą, kuriame nušvietė dabartinę Vilniaus krašto lietuvių būklę ir, kaip praneša vien kartinis Vilniaus krašto lietuvių leidinys MĖSŲ BUITIS, prašė atidaryti lenkų administracinės valdžios uždarytas šias lietuvių draugijas: Tautinių Vilniaus lietuvių komiteta, Lietuvių Labdarybės Draugija, Vilniaus "Ryto" Draugija, švenčionių "Ryto" Draugija, Lietuvių Šv. Kazimiero Draugija, Lietuvių Mokytojų Sąjunga, Lietuvių ūkio Draugija, Lietuvių Mokslo Draugija, Lietuvių Sporto Klubas. Be to, tame memorialo palieistas Vilniaus-Vytauto Didžiojo gimnazijos ir dažnesnio lietuviško laikraščio leidimo klausimai.

Tą memorialą į Varšuvą nuvežė kun. A. Viskantas ir R. Mackevičius. Kadangi tuo laiku Lenkijos ministras pirmininkas buvo išvykęs į inspekciją, tai balandžio 4 d. šia delegacija priėmė Lenkijos vadaus reikalų viceministras Nacionaliečių-Kliukovskis. Pasibaigė kartu dalyvavo ir tautybų departamento viršininko padėjėjas Jaroslavskis. Delegacija įteikė memorialą ir žodžiu pailiustravo dabartinę Vilniaus lietuvių būklę. Vice-ministras apie tai pažadėjo referuoti ministrui pirmininkui, kai jis tik sugrįš iš inspekcijos ir kartu pažadėjo artimiausiu laiku išspręsti memoriale palieistus klausimus.

Kaip bus išspręsti memoriale palieisti klausimai: lietuviškų draugijų atidarymas, gimnazijai teisių pripažinimas ir dažnesnio lietuviško laikraščio leidimas — tuo tarpu nieko nežinia.

Lenkų spaudoje apie tai beveik nieko nerašoma. Tik balandžio 8 d. Varšuvos dienraštis KURJER WARSZAWSKI išsėdėjo tokią žinutę: "Dėl nuolat gaunamų iš lietuviškų draugijų, kurios administracinės valdžios pareidymu yra sulauktytos, prašymų tas draugijas atidaryti valdžios organai pranešė jų (draugijų) vedėjams, kad jos (valdžios) nusistatymo pakeitimas pareis nuo Lietuvos valdžios nusistatymo lenkų kultūros ir švietimo draugijų atžvilgiu ir kad tautybiu santykių atslūgimas gali įvykti tik abiem pusėm susitarus".

PAGAL NORĄ

Vienas žymus Göttingeno profesorius buvo didelis juokdarys. Kartą jį kreipė viena ponija, didelė jo sąmojo mėgėja, su vienu prašymu, kad jis pasakytų jai tokius žodžius, kurie kartu reikštų ir šurkštumą ir meilumą. Profesorius ilgai negalvojęs jai tarė: — Kad tamsta velnias pagautų, mano brangioji, o tuo velniu norėčiau aš pats būti.

KIBIRKŠTYS

Jei kas socialistus pavadina Lietuvos išgamomis, tai jie tuoj išsėdžia ir sako, kad juos šmeižia.

O kai reikia darbais įrodyti, kad nėra išgamos, ir paremti Lietuvą savo aukomis Jai sunkia valanda, tai socialistai per NAUJIENAS ir KELEIVIS ko šlykščiausiai žodžiais išsėina prieš aukų rinkimą.

NAUJIENOS ir visa raudonojo "bendro fronto" (atsiprašant) spauda dieną iš dienos šaukia: tuojau siųskite aukas Ispanijos valdžiai padėti.

Ar čia ne išgamų darbas? Smerkti aukų rinkimą į Lietuvos Ginklų Fondą ir kartu agituoti lietuvius "tuoj siųsti aukas Ispanijos valdžiai".

Klastingiems lenkams pradėjus ginklais žvanginti Lietuvos palangeje, Amerikos lietuvių sukuro rengti masinius susirinkimus, kuriuose ne tik pasmerkt klastingųjų lenkų grasinimą puliti Lietuvą, bet kartu renka ir aukas Lietuvos Ginklų Fondui. Pavyzdžiui, Brooklyn, N. Y. ir komunistai kartu dalyvavo.

Socialistų NAUJIENOS pirminėms pasmerkt rinkimą aukų į Lietuvos Ginklų Fondą ir pradėjo plūsti net LAISVĖS redaktorių R. Mizarą už tai, kad šis neva pritaręs tokiam aukų rinkimui.

NAUJIENOS, kaip išgamų vado redaguojamos, gerai žino, kad ko mažiau Lietuva bus ginkluota, tai greičiau ją priekšai sunaikins. Ir neapkęsdamas Lietuvos valdžios, smerkia Ginklų Fondą, beveljant Lietuvai greičiau žūti...

Dabar kiekvienas lietuvis, kuris nors kiek savarankiškai protauja, gali įsitikinti, kad NAUJIENOS ir KELEIVIS, kaip socialistų vadai, yra didžiausi Lietuvos išgamos ir nuo jų, kaip tokių reikia šalinti.

Tie du šlamštai pirma plūsdavo Lietuvos valdžiai. Dabar atvertė kitą savo juodosios knygos lapą ir pradėjo giedoti "Lietuvų puodas verda, kunkuluoja..."

Kaip pirma, taip ir dabar tiems galvalams nepavyko "užvirinti Lietuvos puodas", nežiūrint, kaip jie trokštų, kad tam puodui kunkuluojant priešas greičiau gautų progą įsiveržti ir sunaikinti Lietuvą.

Titnagas

VIENYBĖ

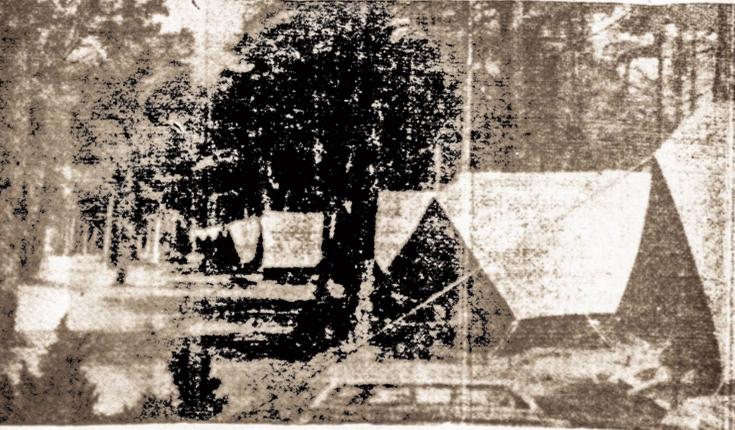
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNIT
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7844
Published daily except Sunday and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879.
Advertising rates on application.

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:
Metams \$7.00
Pusį metų \$3.75
Trims mėnesiams \$2.00
Vienam mėn. \$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje
Metams \$5.00
Pusį metų \$2.75
Trims mėnesiams \$1.65
Vienam mėnesiui \$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščių nesaugojami.
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smirnas — Vedėjas.
J. Tydlia — Redaktorius.

Lietuvos jaunomenė vasarom iš mėgsta stovyklauti. Siame atvaizde matome vienos tokias stovyklos vaizdą gražiojo Lietuvos pajūrio misko.

AMERIKOS LIETUVIŲ LEGIJONO SEIMAS ĮVYKS HARTFORDE

Lietuvių buvusių karių veikla

HARTFORD, Conn. Amerikos Lietuvių Legijono 7-tas P. Sabonio postas surengė pasilinksminimo vakarėlį (Military Ball) balandžio 23 d. lietuvių mokyklos svetainėje. Žmonių atsilankė gražus būrelis, visi gražiai praleido laiką besilinksmindami ir besidalindami gražiomis mintimis tarp savęs.

Tap pat turėjome ir vieną svečią aldermaną, kuris pasakė gražią kalbą ir pagyrė lietuvių postą už gražų jo pasirodymą kur tik reikia, tinkamą vieningumą ir susiklausymą vykdamas gerus darbus. Jis ragino, kad ir toliau lietuvių legijoninkai 7-tas postas nenuleisų rankų, bet žengtų drąsiais žingsniais pirmyn.

Postas iš savo pusės patvirtino dieną viso Amerigos Lietuvos Legijono seimui, kuris įvyks šių metų rugsėjo 24 d. Hartford, Conn. Visi kiti pos-

tai malonėkite rengtis šiam seimui ir atsilankyti gausingai, kiek galint daugiau. Kiek vėliau matysite laikraščiuose daugiau žinių apie šį seimą ir visą tvarką.

Neseniai mūsų postas gavo pakvietimą iš susidariusio tam tikro komiteto, kuris rengia kasmet gegužės 30 d. parada Decoration Day. Šiais metais jie užkvietė ir mūsų postą, kad prisidėtume prie šio darbo, kartu dirbti ir parodyti geriau pasirengti. Užtat gerbiame Hatfordo lietuvių legijoninkai ir moterys rėmėjos, malonėkite visi nepasilikti namie gegužės 30 d. Visi gausingai pasirodykite šioje paradoje. Tegū ir mūsų 7-jo posto vėliavos pasirodo ir plevėsuoja Hartfordo gatvėmis gegužės 30 d. Prašau visų savo narių ruoštis tai dienai iš anksto.

Zablaitis

SAULĖTOJE KALIFORNIJOJE

Gegužinės pelnas skirtas Lietuvos Šaulių Sąjungai

LOS ANGELES, Kalifornija. — Gegužės 8 d. Arroyo Seco parke Los Angeles lietuvių moterų labdaros k-bas surengė gegužinę su varžytynėmis. Buvo labai įdomi ir bene pirma Los Angeles lietuvių gegužinė, surengta ne draugijos, bet Lietuvos naudai! Parku naudotasi nemokamai, todėl ir už įžangą imti pinigai nebuvo patogu. Betgi moterėlės rado kitą pajamų būdą: kiekviena narė paaukojo įvairių valgių ir juos rūpestingai ir puošniais dėžėse sudėjo. Sužinoję apie gegužinę lietuvių nepaisė komunistų atkalbinėjimo neiti į šį, o į jų "pikniką", laiku suvažiavo.

Akys juokiasi aplinkumos grožiu, širdis plaką džiaugsmu savųjų tarpe. Tik nenuorama pilvas nepatenkintas ir stato savo reikalavimus. Čia mūsų mielos klubietės ant lietuviškoms juostomis apjuosto stalo kaip tyčia sustato minėtas pintinėles. Tyrām ore pavalkščiojus taip sužadina apetitas, rodo, duoną su druska valgtum, o čia dargi skanumynai ir papuosti! Linksmos klubietės gailisi išalkusių svečių ir rodydamos pintinėles ramina. Paaiškinamas gegužinės tikslas ir iškeliamas lyg mylimajai nuo mylimojo gėlių siuntą, pintinėle su maistu...

— 25 centai! — Bet kur čia tau! Visi slenka arčiau.

— Doleris! — pasigirsta vyriskas balsas ir taip varžosi iki gražios pintinėles atitinka dolerio kursui. Čia vėl parodomas Bielskienės tarp kitų jos aukotų pintinėlių konservuotas kumpis. Ir vėl varžosi... Taip trumpu laiku ir išparduota. Pintinėles su maistu buvo pačių klubiečių paaukotos. Jos apgalvojo, kad perkant mažai kas teliks pelno, todėl teko pelną sukelti savo dovanėlėmis.

Varžytynėms pasibaigus, atsiršė pintinėles linksmajai vaiznosi. Pranešama, kad surinkta

37 dol. 5 ct. Pinigus nutarė pasiųsti per Lietuvos pasiuntinybę garbingajai Lietuvos Šaulių Sąjungai.

Ten buvo pora ir "pažangių", kurie tušiose savo galvelėse mislino: "geriau būtų Ispanijai"... Klubietės argumentuoja: "tik tada, kada lietuvis į visų lisi ir numireliai atgis!" Toliau traukiamos lietuviškos dainos.

Ar užtenka Ginklu Fondui aukų, kurias sudėjo Amerikos lietuviai per prakalbas? Štai, čia Los Angeles lietuvių atsakymas, kad ne! Ar nereikėtų ir kitoms lietuviškoms kolonijoms pasekti Los Angeles lietuvių moterų pavyzdžiu? Taip! Mes neturime praleisti pro ausis to opaus klausimo, bet dirbti ir toliau. Nei kiek mūsų napsunkins ir mūsų asmens reikalai nenukentės, jei mes lygiagrečiai surinktu ir jau išsiųstu Lietuvai aukų surengtume dar kiekvienoje kolonijoje ir po pramobėle, kurių pelną nukreiptumėm tuo pačiu Tėvynei gelbėti keliu.

Tik, brangūs tautiečiai, nesidėkite su tais, kurie rekia "Tėvynei gelbėti aukos!", o jas surinkę rodo Pruseikos ar Bimbos pakvitavimą, kad aukos priimtos ir bus persiųstos Ispanijai gelbėti.

Raseinių Teta

NORIMĖ LIETUVOS ŠAULIŲ AVIACIJOS

NAUGATUCK, Conn. — Mūsų kolonija nėra lietuviams gausinga. Taigi, nors ir mažas skaičius mūsų tautiečių, bet darbai neatsilikame. Kilniam tautos darbui einame visi kaip vienas, pajudindami ir savo draugus svetimtaučius.

Dariaus-Girėno Aeroklubo sumanymui šią vasarą (liepos mėn.) lak. P. Saltenį pasiūsti Lietuvos oro sporto rungtynes su lėktuvu — rimtai pritariame. To labiau, kad tas lėktuvas bus padovanotas Lietuvos Šauliams. Šiam darbui įvykdyti mes išėjome pirmieji, ragindami net kitas kolonijas į remti ir aktingai atstovauti tos garbingos dovanos įteikime. Šiam darbui mes turime daug gražių aukų surinkę, jas renkame ir rinkime, kad tikėtai Lietuvos šauliams galėtume dovoti tvirtus ir greitus plieno sparnus šiais mūsų tautos jubiliejiniais metais.

Visi stebėsis kai, pamatys mūsų kolonijos aukotojų sąrašą VIENYBĖJE ir Garbės Rėmėjų knygoje. Stebėsitės, pamatę daug nelietuviškų pavardžių. Nemanykite, kad mūsų kolonijos lietuviai iškeitė savo pavardes į svetimtaučių, nei! Tai mūsų draugai svetimtaučiai, kurie padeda mums šį kilnų darbą remti savo aukomis. Jos taip įvairios, kad matytė italių, airių, rūsų, amerikų ir net kinų. Bet, žinoma, daugiausia bus lietuvių. Už šį darbą tenka mūsų energingo

Komiteto nariams didelė garbė. Mūsų komitetas yra sudarytas iš 20 atstovų.

Bendra mūsų kolonijos aukos bus įteikta parengimu, kuris įvyks gegužės 14 dieną Lindeno Parko šokaleje. Tai bus vakarienis, šokiai ir įvairi programa. Dalyvaus ir kitų kolonijų svečiai ir net iš New Yorko. Šiuo parengimu mes norime bendrą auką atžymėti Naugatucko lietuvių koloniją. Vėliau rengsimės prie didelio ir bendro visos Connecticut'o valsties lietuvių parengimo. Aviacijos Dienos ir gegužinės, kuri įvyks birželio 19 d.

Ta proga kviečiame gausingai dalyvauti gegužės 14 d. vakarieneje Lindeno Parko šokaleje. Būkime visi ir gražiai atstovaukime savo koloniją Lietuvos Šaulio pirmiesiems sparnams. Jūsų pavardės ir aukos bus istorinėje Garbės Rėmėjų knygoje, kuri bus padovanota kartu su lėktuvu. Dalyvaus, lietuvi, šiame kilnaus pobūdžio parengime!

Komiteto sekr. F. Vilkas

PALAIKO SAVAITINĮ ISPLAUKIMĄ

New Yorko į Cherburgą ir Southampton

QUEEN MARY

pasaulio naujusias laivas

ir kiti panašiai žymus Cunard White Star laivai

AQUITANIA BRITANNIC GEORGIC

SPECIALIJS EKSKURSIJOS

AMERIK. LIETUVIŲ LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA EKSKURSIJA "AQUITANIA" Birželio—June 15
Lietpos—July 13

PIRMYN CHORO DRAUGIJA BRITANNIC—Birž.—June 11

SPECIALIJS EKSKURSIJA Į KLAIPĖDĄ

LANCASTRIA—Gegužės (May) 21 d.

Ar norite žinoti, kaip galima gimines atsiųsti iš Lietuvos? Atsiųskite laisvą, prašydami "Prepaid Booklet." Gausite veltui! Aiškinę informacijų ir rezervacijų reikalais kreipkitės į:

WYOMING & SPRUCE STS., SCRANTON, PA.
M. KERBELIS, 183 E. Main St., Amsterdam, N. Y.
A. S. TREČIOKAS, 314 Walnut St., Newark, N. J.
J. VASILIAUSKAS, 814 Bank St., Waterbury, Conn.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
J. SEKYS, 433 Park St., Hartford, Conn.
A. VARASHIS, 1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.
C. J. WOSHNER, 1905 Carson St., Pittsburgh, Pa.
P. MOLIS, 1730 — 24th St., Detroit, Mich.

CUNARD WHITE STAR

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

Į LIETUVĄ

Nuvykite greitai, patogiai ir nevaržomai keliaudami bent kurio sekantiu garlaiviu:

BREMEN • EUROPA

COLUMBUS

NEW YORK • HAMBURG

DEUTSCHLAND • HANSA

Greitai traukiniai prie pat laivų BREMEN ir EUROPA Bremerhavene užtikrina patogią kelionę į Kauną

Patogus geležinkelias susisiekimas iš Bremen ar Hamburgo

Mes jums pagelbėsime gauti vizitinių ir imigracijos vizas jūsų Europos giminiams

Informacijų klauskite pas vietinį agentą arba

HAMBURG-AMERICAN LINE

NORTH GERMAN LLOYD

57 BROADWAY, NEW YORK

IMPORTUOTOS IS LIETUVOS

TREJOS DEVYNERIOS "GERMAPO"

VAISTAS VIDURIAMS SUSTIPRINTI IR APETITUI PADIDINTI

Pakelio kaina 40 centų. Reikalaukite šiuo adresu:

VIENLIET, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Dvidešimtmečio minėjimo iškilnių Lietuvoje proga

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

LIETUVIŲ LAIVOKORČIŲ AGENTŲ SAJUNGA AMERIKOJE, INC.

Rengia asmeniškai lydima Metinė tiesioginė Ekskursija į LIETUVĄ MODERNIŠKŲJŲ BALTO MS "GRIPSHOLM" Išplauks iš New Yorko GEGUŽĖS 28 d. Per-GOTHENBURGĄ, nepersėdant į KLAIPĖDĄ.

TUO PACIU MOTORLAIVU "GRIPSHOLM" Antra ekskursija, kuriai asmeniškai vadovaus VLAĐAS MUCINSKAS

Svedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas Išplauks iš NEW YORKO LIEPOS 1 D. Kelionė: GOTHENBURG-STOCKHOLM-KLAIPĖDA iš Stockholmo laivu s. s. "Marieholm" Kitą išplaukimą iš New Yorko: Birželio 3, Birž. 9, Liepos 14, Liepos 22

Geriausias Jums patarimas mūsų agentas arba SWEDISH AMERICAN LINE 636 Fifth Ave., 8 4 W. 51 St., New York, N. Y.

VIENYBĖS KELEIVIŲ BIURAS

KAIP IR KOKIU KELIU MANAI VAŽIUOTI Į LIETUVĄ?

Jeigu manai važiuoti į Lietuvą šį pavasarį ar vasarą, dabar laikas pradėti rūpintis reikalingiausiais kelionei dokumentais, praktiškais nurodymais, o svarbiausia, užsakyti vietas laive iš anksto.

VIENYBĖS LAIVAKORČIŲ AGENTURA, turėdama patyrusių turizmo vedėjų, suteiks Jums daug naudingų patarimų ir informacijų apie visas laivų linijas, pagalbės sudaryti visus dokumentus, iš anksto užsakys geriausius kambarius.

OFICIALE VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA

SPECIALIU LAIVU LANCASTRIA

Tiesiog į Klaipėdą be persėdimo

Iš New Yorko Gegužės—May 21 d., Iš Bostono Gegužės—May 22 d.

Be šios, bus dar ir sekamos ekskursijos į Lietuvą

S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko į Klaipėdą be persėdimo GEGUŽES-MAY 28
S.S. BRITANNIC Iš New Yorko į Kauną arba Klaipėdą BIRŽELIO-JUNE 11
S.S. AQUITANIA Per Cherbourg į Kauną arba Klaipėdą BIRŽELIO-JUNE 18
S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko per Gothenbergą į Kauną LIEPOS-JULY 1
S.S. AQUITANIA Per Cherbourgą į Kauną arba Klaipėdą LIEPOS-JULY 16
S.S. STATENDAM Per Rotterdam RUGPJUČIO- AUGUST 5

Šioms ekskursijoms pritaria Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga

Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu. Patarimai ir įvairios informacijos nemokamai.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

NEGARBĖ KOMITETUI, KURIS APVYLĖ TĖVYNĘ IR SAVO KOLONIJĄ

PHILADELPHIA, Pa. — Kaip žinome, per protesto mitingą prieš lenkus kovo 27 d. surinktos aukos dar nepasiusios į Lietuvą, kuomet kitos kolonijos tą seniai atliko ir užmiršo. O mes gal ginčysimės dar kelis mėnesius...

Pasiaiškinimas: laukiama naujos valdžios Lietuvoje... Kokia ironija! Kodėl tas nebuvo aiškinama per protesto mitingą ir prieš aukų rinkimą? Belaukiant perversmų (ar jie įvyks ar ne), tuo tarpu plinta visai nereikalingos įvairios šlykščios kalbos ir nepasitikėjimas veikėjais. Jei žmogus nebūtum į tą nemalonumą įtrauktas, tai ir tylėtum. Juk neišmokys viso pasaulio.

Katalikai kiek tuo atveju surinko ir kur aukas nusiuntė, — užbaigtas dalykas: jokių kalbų nėra. Taip pat ir komunistai tuo reikalu turėjo didžiulį mitingą prieš lenkus, ir dėl surinktų aukų jokių taisyčių negirdėt. Tuo labiau ir pasivadinęs Lietuvos Gynimo Komitetas neturėtų duoti progos skleistį nemalonią dezorganizaciją ir nepasitikėjimą dosniausių lietuvių tarpe.

Kuomet Lietuvoje įvyko labai nemalonus incidentas, kai lenkai sukoncentravo didžiulią kariuomenę prie Lietuvos sienų ir tykojo pavergti lietuvius, įteikdami ultimatumą, tuomet kiekvienas lietuvis (nežiūrint, kur jis gyveno ir kokiu

įsitikinimu buvo) turėjo vienodą nusistatymą: ginti Lietuvą galimais būdais, padedant tuometinei Lietuvos valdžiai. Tai natūralus ir patriotinis instinktas. Kitaip ir negali būti! O pavojui praėjus, ar sumažėjus, vėl grįžtama į partines stovyklas.

Tuo kritišku momentu ir Filadelfijos kolonijos lietuviai sujudo. Jausdamiesi Lietuvą pavojuje, girdėdami kitas kolonijas rengiant protestą mitingus prieš lenkus ir renkant aukas gynybai, rėmimo ar ginklų fondams ir eidami į protesto prieš lenkus susirinkimą, — stipriai tikėjo, kad su surinktomis aukomis bus taip pasielgta, kaip didžiojo New Yorko ir kitų kolonijų komitetai pasielgė: tuojau pinigus pasiuntė Lietuvon per Lietuvos gen. konsulatą.

Bet dabar, kaip matyt, tapo apvilti. Jau pusantr mėnesio praėjo, ir aukos dar nėra siunčiamos. Dosniųjų lietuvių visuomenei būtų įdomu žinoti pavardes tų komiteto narių, kurie balsavo už aukų sulaukymą. Pasirodykite! Taip pat praneškite viešai savo nusistatymą ne vien per komunistų spaudą, bet per visus lietuvių laikraščius visuomenės žiniui.

Jei nesuįsinate surinktų aukų Lietuvon, tai malonėkite jas aukotojams tuojau sugrąžinti! Tuo būdu išgelbėsite bent pusę savo garbės.

Aukotojas

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

- Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis
- Laivakortės greičiausiais laivais į visas šalis
- Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai
- Nuosavybių parandavojimas ir administravimas
- Importavimas maisto produktų iš Lietuvos
- Atliekami visi reikalai, kokiais tik kas kreipiasi.
- Notaras — Tvirtina visokius dokumentus

A. S. TREČIOKAS

314 WALNUT ST., NEWARK, N. J.
KAMPAS ADAMS STREET
Telefonas, Market 2-4867

VIENYBĖ

NAUJA BALTIEČIŲ VALDYBA

Geg. 10 d. vakare estų klubo patalpose įvyko metinis Baltijos Amerikos Draugijos susirinkimas, kame dalyvavo apie 40 narių.

Naujai valdybai vadovauja p. Karlis Stankevičius, latvis, einant tradicija pagal kurią kiekvienais metais pirmininku renkamas iš eilės kitokios tautos narys. Valdybą sudaro po 3 kiekvienos tautos narių.

Vice-pirmininkais išrinkti Bernhard Nurmsen, estas, ir Jonas Dumčius, lietuvis. Sekretorius išrinktas p. Juozas Smitrus, VIENYBĖS reikalų vedėjas, o išdinknu perrinktas estas Eduard Deerik. Reikalų vedėju liko latvis, p. Harry W. Lielnors. Revizijos komisijon išrinktos p. Elena Jurgeliėnė, Vera Guntherienė (latvė) ir p-lė Margie Einman (estė).

Pernykštę valdybą sudarė pirm. Hardy Nurmsen, vice-pirm. Theod. Gunther ir J. Smitrus, sek. H. W. Lielnors, išd. Ed. Deerik, revizoriais Fredr. Lykums, p. El. Jurgeliėnė ir Hugo Peil.

Draugija nutarė vasarą surengti nariams gegužinę p. Guntherių vasarvietęje, Troy Hills, N. J., o ruožni surengti viename didžiū viešbučių vakatięne Baltijos tautų nepriklausomybės 20-mečiui paminėti.

Susirinkimas priėmė ir naujų narių p-lę Teresę Sarapaitę, Juozą Kryžinauską, Karli Dikertą. Draugijon nariu stotjo ir Am. Liet. Tautininkų Klubas, kurį atstovaus p. Pr. Narvydas ir V. J. Vyšnius.

Reikia pažymėti, kad Baltijos Dr. jos nariais yra šios organizacijos, be Tautin. Klubo: A. L. L. Dariaus-Girėno postas, Latvių Klubas, Estonian Educational Society, Estų Karo Veteranų S-ga ir Liet. Dailės-Meno Ratelis.

Naujosios valdybos posėdis bus geg. 24 d. p. Lielnors raitinėje, 101 Cedar St., New York, N. Y.

New Yorko Teatruose

SAM H. HARRIS PRESENTS
GEO. M. COHAN
IN A NEW MUSICAL REVUE
I'd Rather be Right
ALVIN THEA., W. 52 St. Mats. Wed. & Sat.

THE PULITZER PRIZE PLAY 1937
YOU CAN'T TAKE IT WITH YOU
"Season's Funnial Comedy"—New Yorker
BOOTH THEA., W. 45 St. Mats. Wed. & Sat.

Biznieriui, kai jums reikės ateinančioms metams kalendorių, praneškite Vienybėi. Turime didelį pasirinkimą kalendorių su gražiausiais paveikslais.

TARZANAS GALINGASIS

65. Tarzanas patylomis priejo prie durų kitame kambaryje gale ir, Gonfalo nematomas, atsklėndė didelę durų sklendę. Tas jam pilnai pasisekė, nes Gonfala visą laiką žiūrėjo pro langą užsimasčiusi ir neįjutė, kad kas nors kitas yra su ja šiame didžiulame kambaryje.

Zymūs Amerikos lietuvių sportininkai į Lietuvą

Amerikos lietuvių sporto įžymybės gavo iš Lietuvos Tautinės Olimpijados Komiteto kvietimą keliauti šią vasarą į Lietuvą ir dalyvauti pirmoje tautineje mūsų olimpijadoje. Lietuvas nori sutraukti visus žymiausius lietuvių sportininkus ir pasidžiaugti, pasigerėti jais.

Teks patirti kad mūsų sporto žvaigždė Pranas Lubinas, kuris dabar gyvena Kalifornijoje, jau mielai atsiliepė į šį kvietimą ir važiuos į Lietuvą. Birželio 2 dieną jis laivu išplauks iš New Yorko.

Tuo tarpu dar nežinia, ar buvęs bokso čempionas Juozas Šarkis vyks į savo Tėvynę, kurios jis dar nėra matęs ir kuri yra jo pasiilgusi.

Lietuvių legijoninkai vyksta į Lietuvą

Amerikos Legijono Dariaus-Girėno postas Chicagoje rengia ekskursiją į Lietuvą. Apie 40 to posto narių ateinančių trečiadienį, gegužės 18 dienos rytą traukiniu atvyks iš Chicago į New Yorką. Tą pat dieną pirmą valandą popiet ši ekskursija išplauks laivu Normandijai.

Vietos lietuvių legijoninkai ir šiaip lietuvių prašomi atvykti prie laivo ir išlydėti čikagiečių karių ekskursiją.

Prancūzų Linijos Laivas Normandijai išplauks iš prieplaukos nr. 88, North River, ties W. 48th Str. New York.

Skelbkitės Vienybėje

PAVASARINIS BALIUS

Rengia
MOTERŲ VIENYBĖS

McALPIN VIESBUČIO SALEJE
ROOF GARDEN

Penktadienio vakarą, gegužės mėn. 20 d., 1938 m.

Broadway E. 34th St., New York, N. Y.

Visas likusis pelnas bus skiriamas našlaičiams, stipendijoms ir Ginklų Fondui

Pradžia 8 val. vakare Įžanga \$1.00

Ši Sekmadienį --- Gegužės 15 Labor Lyceum Svetainėj, Brooklyne

Lietuvių Liaudies Teatras vadovybėj Art. Jono Valencio

— Statys Scenoj —

"Praeities Šešėli"

Pilnų Romanso, Širdperšos, Ašary, Siurpo

VAIDINIME DALYVAUJA

Aldona Sertvytytė, Magdalena Paukštienė, Adelė Rainienė, Juozas Kačergius, Vytautas Lapšys, Jonas Aimanas, Pranas Pakalniškis
Salinaitės vedamas ansamblis Aidalsiai ir Ukrainų Baletas
Bilietai: Rezervuoti po 75c, nerezervuoti po 50c
Atdara nuo 5:30 — Vaidinimas nuo 7:30 Vakare

SUSITARĖ BOKSUOTIS — Pasaulio bokso čempionas Joe Louis ir Vokietijos čempionas Max Schmeling pasirašė sutartį boksuotis New Yorko birželio 22 d.

Kai kur bedarbiai badauja, kai kur mēto maistą

NYACK, N. Y., geg. 18 d. — Kai kuriuose Amerikos miestuose bedarbiai neturi ką valgyti, bet yra miestų, kaip pav., Orangetown, N. Y., kur bedarbiai gauna tiek maisto produktų, kad nespėja jų suvalgyti. Sakoma, kad vaikai gatvėse vienas iš kitą mėtosi apelsiniais ir kitais gautais iš savivaldybės vaisiais. Be to, sakoma, kad miesto sandėliuose yra tiek maisto, kad jis pradeda gesti. Kasdien traukiniais atgabenama daugiau maisto produktų, bet miestas neturi kur juos dėti. Orangetown miestelyje yra tik 221 bedarbių šeimos, o maisto yra keliems tūkstančiams šeimų.

Jeigu turite Lietuvoj giminių, kurie domisi Amerikos lietuvių gyvenimu, užprenumeruokite jiems Vienybės dienraštį.

Vytautas Širvydas lankėsi New Yorke

Vienybės bendradarbis ir buvęs jos redaktorius p. Vytautas Širvydas šiomis dienomis kelioms dienoms lankėsi Brooklyne J. O. Širvydo biografijos išleidimo reikalais. Ta proga aplankė Vienybę ir kai kuriuos savo senus draugus ir pažįstamus.

PARSIDUODA

PARDUODAMA 25 metų sėkmingai išstarnavusi bizny lietuvių aplinkijė mėsaini ir grosėni. Teiraukitės pas Mr. J. Wozowicz 403 Allen St. New Britain, Conn. (107-112)

Tel.: Evergreen 7-2534

J. VAITULIONIS PIRMAS LIETUVIS

Chiropraktas Gydytojas
331 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Nedėioms ir šventadieniais
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų

LIETUVOS-AMERIKOS IMPORTO IR EKSPORTO BENDROVĖ

Importuoja ir parduoda Lietuviškus Maisto B-vės Konservuotus kumpius, luncheon meat ir piknikus didelėse ir mažose skardinėse, rukytus kumpius, bekoną, lašinius ir raugintus agurkus.

Užsakymai priimami nemažesniems kiekiams kaip 5 dėžės

LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION

157 Chambers Street, NEW YORK Tel. REctor 2-2786

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kai Tarzanas buvo visai arti, Gonfala pajuto, kad kas kitas yra jos kambaryje. Ji lėtai atsikreipė nuo lango ir pažiūrėjo į besitartinį didelį vyrą — Tarzaną, kuris irgi drusiai ėjo prie jos. Gal toji jo rami drąsa ir rimtas žvilgnis nesukėlė baimės Gonfalos mintyse.

Tik plačiai atmerktos akys ir trumpas atsikvėpimas parodė Gonfalos nusistebejimą. Ji nesušuko. Ji nepradėjo kalbėti. Tik žiūrėjo. Tarzanas jai tarė: "Nesibijok. Aš neatėjau tavęs užgauti". Karalienė ramiai atsakė: "Aš nesibijau. Aš galiu lengvai pasisaukti pagelbos".

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JOHN WALUK
161 No. 6th Street

VALANDOS
8—10 ryte
1—2 p. p.
6—8 vak.
Šventadieniais susitarus
Tel. Evergreen 8-9229

DR. ED. W. ZUKAUSKAS
1114 Foster Avenue

VALANDOS
1—2 p. p.
6—8 vak.
Ir pagal sutartį
Tel. Mansfield 6-8787

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street

VALANDOS
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Evergreen 7-9105

Clement Voketaitis ADVOKATAS

50 COURT STREET, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET, Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į 522 BEDFORD AVE. netoli Taylor St. BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS: nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nusalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 4-8213

61-02 Grand Avenue Maspeth, L. I.
Tel. Havemeyer 8-2977

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RUSIŠ LIEUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVEMS. SIUNCIA PAŠTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvmis

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS

402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWton 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvmis

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIOS LAIDOTUVEMS
Tel. Evergreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 112 (404) N.

Telephone: EVERETT

BROOKLYN, NEW YORK, PIRMADIENIS, 1938 M., GEG. UŽES-MAY 16 D.

KAINA 3 CENTAI

DABAR

"Dabar" Vienybė be Tysliavos Vienybių užsimojimai | talka, broliai!

MARIJA AUKŠTAITE

Dabar leiskite man, broliai, moters lūpomis prabilti nesavo kempely. Bet darau tai iš pasilgimo šioj skilty taip įprasto žodelio, kasdien švytinčiančio su dažnai įterptu "Dabar".

"Dabar" rodo tik vienas žodis, bet jis ištisu sakiniu nusileidžia į skaitytojo sielą. Tuo žodžiu laukį kažko naujo, kažko pradedančio, ka nors iš tolių nupasakojančio. Ir kartu tuo žodžiu apibūdinama dabartis ar tai politinė, ar tai ekonominė. Žodžiu, dvasinė, ar medžiaginė plotmė tuo vienu žodeliu pradama ir baigiama.

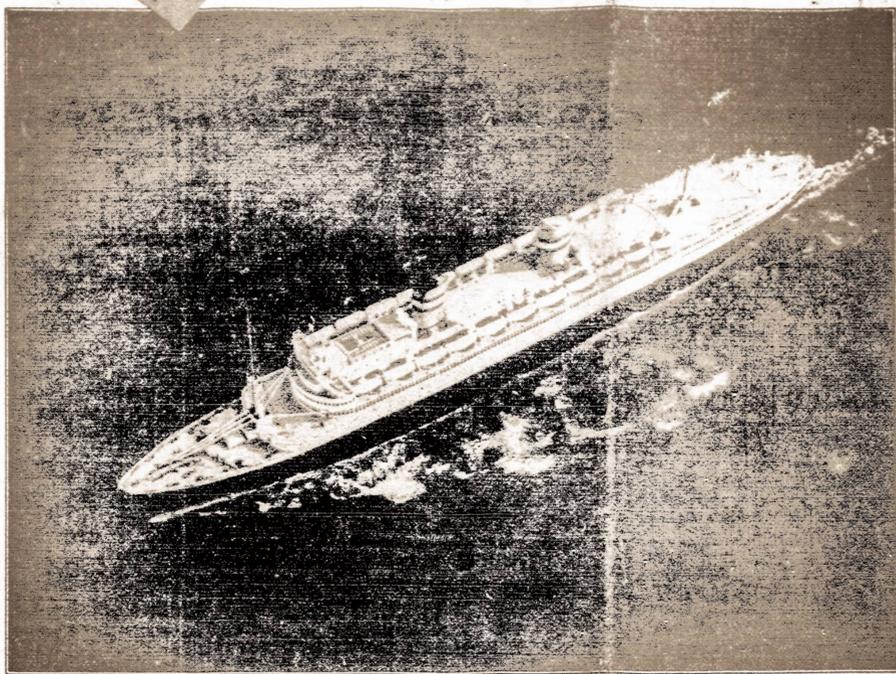
Su "Dabar" Vienybė daug jaukesnė. Su "Dabar", rodo, jau atsivoži naują gyvenimo knygą, kuri daug naujo pasakys. "Dabar" — tai rodo mažutis universitetas, laukiamas ir lauktinas su naujomis protui žiniomis. Tik žiūrint koks dabar įsės "profesorius", bet mes, vienybiečiai, laukiame to paties žodžio dailininko, poeto, politikio, visuomeninko ir vado!

Ar gali Vienybė būti be Tysliavos? Vienybė net nesuvokia, ar susigyventi su šia mintimi? Ar gali tilpti sąmonėje nesąmonė? Bet paskutiniu laiku viešai visur kalbama, klausinėjama, tariama, siūlydama, kad jau "Tysliava nebegrįš į Vienybę". Net kalbama, kad J. Tysliava užsimojęs redaguoti kitą laikraštį... Gailla... Juk Vienybė jo paties petimi parentas rūmas... Jo paties daug naktų dėl Vienybės nemiegota, daug triūso ir sveikatos įdėta. Ir dabar nepajęgia susivokti, negrįš tikruju "Jis nebegrįš"! Ir jeigu J. Tysliavos pečiai apledo Vienybės našta, tai be abejojimo sieloj pasiliuko karti, skaudus, niekam nepasakoma, nesužinoma kancija ir paslaptis.

Ir vis tik vargšė Vienybė teš... Matomai yra nepalauiamos valios vienybių. Ypač didelė ir atsakinga našta dabar nusileidė ant pečių darbštams ir energingo Petro Jurgėlos. Šis žmogus kaip tyli skruzdė atsidavęs tautybės rūmū, jo statymui, tobulinimui ir gynimui. Ir dabar, kada Vienybė gyvena visų spėjiamą gyvenimą, šis žmogus nepaleidžia vairo, nesąncio ir neaiškias skelbimas. Todėl, mūsų visų vienybių pareiga pridėti savo ranką prie žilakasės tautinio žodžio nesėjos — Vienybės!

I talka, broliai tautinių pradalių kirtėjai! I talka, sesės lietuviškų širdžių puošėjos! Sustokite vainiku vienybės ir broliškos meilės, dabar pajukime artimesnį ryšį, gilesnį atsidavimą darbui! Užpildykime spragas nors ir netobulomis minčių pynėmis, bet vis tik jos savos, nieku nepakeičiamos.

Vienybė gyvena! Praėjo, praūžė jos amžely audrų, audros. Jos rūbas uraganų draskomas iškilo dar šviesesniu šydu nesąncio kasdien kultūros saule! Tad mūsų eilėse gaudamas neturim būti vietos! Šimtai žus, bet tūkstančiai stas tautybės vieškeliuose! Sava lušna — brangesnė už puošniausią pilį! Sava idėja, šventesnis už gyvenimą. Tik nenuleiskime rankų, nepasirikskime upa, atremkime įvairiausius nesąmones savo darbu, pavyzdžiais. Visi po plytelę neškime savam kultūros židiniui Vienybei!

Naujasis olandų linijos laivas Nieuw Amsterdam.

IVYKDYTA MIRTIES BAUSMĖ ŽEMAIČIŲ PLĖSIKUI K. KATAŠIUI

KAUNAS. — Plėšikas K. Katažis Žemaičių krašte padarė dvylika plėšimų, viena žmogų nužudė ir viena sužeidė. Suimtas jis buvo A. Panemunės kurorte, pas savo giminių.

Šiaulių apygardos teismas plesiką Katažį nubaudė mirties bausme. Rūmai ir Vyr. tribunolas Katažio skundus atmetė, malonės prašymas taip pat atmetas. Šiomis dienomis, dujų kameroje įvykdyta mirties bausmė.

Ta proga pabrėžta, kad prieš pat Velykas plėšikas Katažis iš Kauno kalėjimo ko tik nepabėgė.

Katažis buvo uždarytas IV aukšto kameroje. Metalinio laukšto kotu jis išstrupino lubų tinkus plytų sudirimo vietoje, išlupo po 2—3 plytas ir išlindo ant palubės, o nuo čia ant stogo; nuo stogo jis jau norėjo nušokti į medicinos fakulteto rūmus, bet buvo pastebėtas; sukeltas aliarmas, apspūstas kalėjimas ir Katažis sugrąžintas į kamerą.

UŽSIENIEČIAI SVEIKINO LIETUVOS SKAUTUS

KAUNAS. — Pasaulio skautų Patrono Sv. Jurgio šventės proga Lietuvos skautai gavo daug sveikinimų iš įvairių kraštų skautų (pvz., Siamo, Amerikos etc.). Mūsų skautai taip pat nusiuntė apie 60 sveikinimų užsienių skautams.

ITALAI ĮSPEJA VATIKANĄ NESIKISTI Į POLITIKĄ

ROMA, geg. 14 d. — Italijos fašistų spauda įspėja Vatikaną ir Romos katalikų kunigus ir vadus, kad jie daug geriau padarytų jeigu rūpintųsi vien tikybiniais reikalais ir nesikištų į politiką. Ypač fašistai pasipiktino popiežiaus pasielgimu Hitlerio atžvilgiu.

Ir vistik aš reikiu daugumos vienybių pągeidavimą, kad vis susilauktume "Dabar". Nes nesuspėjo akis atrasti nuo to kempelio, ir nepabėgo siela nuo "Dabar" tautinių švyturio. Laukiu su šimtais sielų vienoj tušėj spragoj "Dabar". Ir ar ilgai laukiamų minčių berželis neužskleis savų idėjų šakomis minėtą spragą? ...

SUDAROMA KARINĖS APSAUGOS PROPAGANDINĖ FILMA

KAUNAS. — Tautinės Kultūros ir Propagandos Istaigai pasitarus su kinų filmų cenzūra ir atsiradus visuomenės pągeidavimui, sudaroma karinės apsaugos propagandinė filma iš dabar turimų įvairių kariškų nuotraukų. Filma vaizduos priešeheminę ir priešektuvinę apsaugą ir iš viso moderninio karo ginklus ir nuo jų apsaugos priemones. Šioje filmoje stengiamasi parodyti, kiek visuomenė gali prisidėti prie kariuomenės rėmimo ir krašto rimties išlaikymo. Ši filma daugiausia skiriama provincijai. Ji netrukus bus sudaryta ir perduota Darbo Rūmams, kurie ją demonstruos darbininkams priešeheminės apsaugos kursuose, ruošiamuose įvairiose Lietuvos vietose. Filma sudaroma vienai valandai rodyti.

AMERIKOS ŽYDŲ LAIKRAŠČIAI SAKO, IR LIETUVA PERSEKIOJA ŽYDUS

Lietuvoje pramonė ir prekyba nuo 50 iki 70 nuosimčių dar yra žydų rankose

VOKIETIJA PASIRAŠĖ SUTARTI SU MANČUKO

BERLIN, geg. 14 d. — Vokietija pasirašė sutartį su Mančuko valstybe. Ta sutartimi Vokietija ir Mančuko užmezga draugingumo ir diplomatinis santykius, o vėliau bus užmegsti prekybiniai santykiai. Tuo žygių Vokietija oficialiai pripažįsta naują Toliųjų Rytų valstybę — Mančuko. Kaip žinoma, Mančuko yra Japonijos protektoriate.

LIETUVOS DVARININKŲ SUVAZIAVIMAS

KAUNAS. — Paskutinėmis dienomis Kaune pasirodė daug Lietuvos dvarininkų. Jie suvažiavė iš visų Lietuvos kampų. Ne vienas apvaikščiojo keletą viešbučių, kol surado nakvynę.

Kalbama, kad dvarininkai Kaune tariasi, kaip pagerinti savo finansinius reikalus ir, naudodamiesi susidariusiomis sąlygomis, tikisi tuo reikalu didelių laimėjimų. Iešką sau užtarėjų.

NIEUW AMSTERDAM LAIVU IŠ LIETUVOS GRĮŽTA TREČIOKAS

Gegužės 22 dieną jam rengiama didelė sutiktuvių vakarienė ir pobūvis

A. S. Trečiokas

NEW YORK. — Lietuvių Spaudos bendrovės pirmininkas A. S. Trečiokas, kuris ketina savatikių laikis Lietuvoje turizmo ir kitais reikalais, atsiuntė telegramą, kad parvažiuoja į Jungtines Valstybes naujuoju Holland American Line keleiviniu laivu Nieuw Amsterdam, kuris pirmą kartą plaukia per Atlantą ir bus New Yorke antradienį gegužės 17 d. rytą.

A. S. Trečiokas yra Newarko lietuvių Paskolos ir Statybos Draugybės sekretorius — vedėjas, Ekonominio Centro sekretorius, Vaizbos Butų sekretorius, Vilniai Vaduoti Sąjungos skyriaus sekretorius ir American Home Builders korporacijos išdininkas.

Būdamas visų tų organizacijų aktyvus narys ir sekretorius, p. Trečiokas Lietuvoje turėjo labai daug svarbių reikalų, kuriuos, kaip jis praneša, atliko.

Ta proga sekmadienį, gegužės 22 d. 6 val. vakare specialūs komitetas rengia p. Trečiokui sutiktuvių balių, kuris įvyks Susivienijimo salėje, 197 Grand St., Brooklyne.

Toje vakarieneje p. Trečiokas papasakos apie savo lankymasi Lietuvoje ir žinoma, pasakys kas šiuo metu yra naujo mūsų Tėvynėje.

Visi vienybiečiai geg. 22 d. prašomi dalyvauti p. Trečioko priimtuvėse.

DU NAUJI JŪRŲ KAPITONAI

KLAIPĖDA. — Šiomis dienomis Marijampolės I šturmanas Benediktas Monkevičius ir Maisto I šturmanas Eduardas Šliesoraitis įgijo artimo plaukiojimo kapitono laipsnį.

Abu naujieji kapitonai yra pirmutiniosios laidos valdžios stipendininkai. Jūrininkystės mokslus baigė 1930 metais Suomijoje ir paskutiniuosius teoretinius kvotimus išlaikė tais metais gegužės 10 d. Tokiu būdu Lietuvos jūrų kapitono seima padidėjo dar dvejais. Šie kapitonai gegužės mėn. žada laikyti kvotimus tolimo plaukiojimo kapitono laipsniui įgyti.

MEKSIKA NUTRAUKĖ DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU ANGLIJA

Meksikos pasiuntinys iš Londono jau atšauktas, anglai ruošiasi atšaukti savąjį

MEXICO CITY. — Meksikos prezidentas Cardenas vakar pasiūlė Amerikos ir Anglijos pramonininkams, kuriems priklausė Meksikos naftos versmės, būdą atlyginti jiems už suvalstybtas naftos versmes ir įrengimus, kurie įvertinti apie \$400,000,000 sumai. Cardenas pareiškė, kad jis sutinka tiems pramonininkams atiduoti 60 nuosimčių naftos produktų produkcijos ir išimtiną teisę tų versmų produktus parduoti užsienyje iki bus išlyginta visa skola.

Be to, pridūrė, kad jokio kitokio susitarimo Meksika negali priimti. Jeigu anglai ir amerikoniai atsisakytų šio pasiūlymo, tai teks ieškoti kito susitarimo, bet versmės nebus

sugražintos. Vėliausiomis žiniomis, Meksikos vyriausybė, dėl Anglijos protesto notų, atšaukė savo pasiuntinį Anglijai Primo Vilamichel ir nutraukė diplomatinis santykius. Numatoma, kad šiomis dienomis bus atšauktas ir Anglijos pasiuntinys Meksikoje.

Ginčas tarp Anglijos ir Meksikos kilo kai Meksika suvalstybino Anglijos-Amerikos naftos eksploatacijos kompanijų naftos versmes ir turtą, kuris įvertinamas \$400,000,000 sumai. Meksika siūlo tą sumą atimti iš naftos produktų, o jei ne tai prašo tų valstybių palaikyti iki iš parduoto gazolino sudarys reikalingą pinigų susitarimo, bet versmės nebus

SENATAS PRIEŠINGAS NEITRALUMO ĮSTATYMO PANAIKINIMUI

Sako, kad neutralumo įstatymą dabar panaikinus, gali kilti didelių pavojų

WASHINGTON. — Vakar Senate svarstytas įstatymo projektas panaikinti dabartinį neutralumo įstatymą, kuriuo Amerikai draudžiama kariuoniam valstybės parduoti ginklų ir amunicijos. Šis įstatymas, kaip kai kurie teigia, kaip tik yra kenksmingas toms valstybėms, su kuriomis Amerika norėtų draugingai gyventi, tai Ispanijos vyriausybiniškai ir Kinija. Tuo tarpu dėl šio

įstatymo toms valstybėms negalima parduoti ginklų, jų priešai gauna užtekintai ginklų iš kitų valstybių.

Valstybės Sekretorius Cordell Hull nurodė, kad to įstatymo panaikinimas ar pataisymas dabar sudarytų pavojų.

Išklausęs pranešimų Senatas balsavo. 17 balsų paduota prieš neutralumo įstatymo panaikinimą, o tik 1 už.

ANGLIJA IR PRANCŪZIJA PARDUOS KINIJAI GINKLŲ IR AMUNICIJOS

Kinija sudarė slaptą sutartį dėl ginklų ir karo medžiagos pristatymo

GENEVA. — Neoficialėmis žiniomis, Kinijos laisvasis pasiuntinys dr. Koo, kuris dabar važinėja po Europą ir ieško draugų Kinijai, sakoma, sudarė slaptą sutartį su Anglija ir Prancūzija, kuria tos valstybės garantuoja Kinijai pristatyti tam tikrą kiekį ginklų, amunicijos ir kitokios karo medžiagos.

Esą iki šiol ginklų ir amunicijos pristatymas Kinijai buvo labai nepastovus ir netikslus, bet dabar Kinija gali būti rami, nes ji gaus tiek ginklų, kiek jai reikės.

Ką iš to gaus Anglija ir Prancūzija, kol kas neskelbiamas.

SOVIETAI NEGALI SURASTI SLAPTOS RADIOJOS STOTIES

BERLIN. — Sovietų Sąjunga yra pasiuntusi apie dvyliką radijo automobilių susekti iš kurios Rusijos dalies veikia slaptą antikomunistinę radijo stotis, kuri kelintais mėnesiais trumpomis bangomis transliuoja Rusijos ir kitų valstybių gyventojams antikomunistines programas ir įvairius grasinimus Stalinui ir kitiems Rusijos vadams.

radijo stotis yra kur nors Baltijos valstybių pasienyje ar jūroje, netoli Rusijos pakraščio, bet kai kurie ekspertai sako, kad stotis operuoja pačioje Rusijoje.

Beveik kasdien apie 8 val. vakare slaptoji radijo stotis pradeda transliuoti savo pranešimus ir grasinimus. Kiekvieną kartą Rusijos gyventojai raginami ginkluotis ir sukilti prieš savo išnaudotojus komunistus.

LAUKIAMA PAKAITIMU ANGLIJOS VYRIAUSYBEJE

LONDON. — Byšium su Anglijos apsiginklavimo programos lėtu vykdymu, Anglijos darbiečiai ir liberalai Parlamente kelia trukmą ir reikalauja vyriausybės pasiaikinti kodėl iki šiol nepastatytas reikalingas karo lėktuvų skaičius. Vyriausybė tuo tarpu kaltina aviacijos ministrą Viscount Swinton. Dėl tos priežasties galima laukti aviacijos ministro rezignacijos ir kitų pakaitimų Anglijos ministru kabinetu.

Tuo tarpu Vokietijos laikraščiai iš tuščių Sovietų pastangų tą radijo stotį surasti, juokiasi. Vakar rusai paskelbė, kad

KODĖL RUSIJA NEUŽTARĖ LIETUVOS PRIEŠ LENKIJĄ

Kai kovo mėnesį lenkai su savo parengta kariuomenė grumto karui Tėvynės laisvei, visa Lietuvos tauta sujudė ir gyvai susirūpino Lietuvos Nepriklausomybe. Ir užsienio lietuviai rengė protesto mitingus, piktnis lenkų smurtu ir net be ypatingos agitacijos pradėjo uoliai rinkti aukas Lietuvos Ginklų Fondui. Bent kelioms dienoms visi lietuviai pamiršo savo skirtingus jstikimus, partijas, sroves ir tuščius tarpusavio ginčus.

Pirmą kartą ir lietuviškųjų bolshevikų kai kuriose kolonijose rodė savo tikrosios Tėvynės meilę ir rūpestį dėl Lietuvos saugumo. Tik pavojui kiek atslūgus, jie atsiminė seną nesamoningą savo dainą: vėl tebeplūdo Lietuvos valdžią ir tautininkų vadus. Susiprato ir nusistatė neiškrypti iš savo niekiškumo.

Ta kritišką momentą daugumas lietuvių gaudė žinias apie tai, kurios valstybės atžars Lietuvą arba net ir gins. Daugelis minėjo Sovietų Sąjungą, užmiršdami net jos "komunistiškumą" ir Lietuvos "fašistškumą". Lietuvių bolshevikai niekaip negali suprasti ir išsiaiškinti, kaip Rusijos vyriausybė Litvinovo asmenį galėjo Vasario 16 d. sveikinti ir reikšti geriausius linkėjimus "fašistinei" Lietuvos vyriausybei. Betgi tie patys bolshevikai troško, kad Rusija kariška jėga pagelbėtų Lietuvai gintis nuo lenkų. Taigi, daugelis lietuvių net ir tikėjosi, kad Rusija sto Lietuvos pusėje, prasi-dėjus lietuvių-lenkų karui.

Visų pirma kyla klausimas: kodėl gi Rusija turėtų ginti mažesnę Lietuvą? Rusijoje veikia komunistinė santvarka, vyriausybė ir viešpatuoja komunistinė ideologija. Lietuvoje — tautinė ideologija, tautininkų vyriausybė ir kova su komunizmu bei internacionalizmu. Vadinasi, matome dvi priešingas ideologijas, ir idėjos atžvilgiu internacionalizmas komunizmas neišgelbėtų lietuviškąjį nacionalizmą. Tas aišku.

Be to, Sovietų Sąjungą kaip imperiją, kad ir be karūnos imperatoriaus, yra paveręsi daugybę tautų. Kaip caro valdžia, taip pat ir komunistinė Lenino, o dabar Stalino valdžia neleidė ir neleidžia atskirioms pavergtoms tautomis atsiskirti ir pradėti nepriklausomą gyvenimą. Tame dideliame krašte tebeviešpatuoja tas pat imperializmas, nors ir kitu vardu. Atsiminkime, ko raudonoji kariuomenė veržėsi į Lietuvą, Latviją, Estiją, Suomiją, Lenkiją 1919—1920 metais. Laisvės siekiančios tos tautos paskubom susiorganizavo, apsiginklavo ir sėkmingai išvydo raudonąją kariuomenę atgal į Rusiją. Deja, toks žygis nepavyko dideli ukrainai tautai ir gruzinams (Kaukaze), kurie buvo žiauriausiomis priemonėmis numalšinti ir vėl paveręti. Jau šių skaudžių fak-

tu pakanka įrodyti sovietų imperializmui. Be to, pačių komunistų spauda kartais skelbia, kad vienoje ar kitoje sovietinėje "respublikoje" buvo rengiamas sukilimas prieš Maa kvą ir dėl nepriklausomybės, ir to išsivadavimo vada! (neaukšti komisarai!) sušaudyti. Štai, kaip sovietų vyriausybė žiūri į atskirų tautų apsisprendimą bei laisvės troškimą. Tą pažiūra lydi kulku lietuvi! Tad visai nerimta kalbėti apie tai, kad, girdi, Sovietų S-ga "gerbia ir trokšta" kitų tautų laisvės.

Tačiau Sovietų Sąjungai nau danga dabar matyti savo vakaru pakraščiuose eilę nedidelių valstybių, nekai vieną ar kelias dideles valstybes. Aiškiausias ir didžiausias komunizmo ir Rusijos priešas Europoje dabar yra Vokietija arba Vokietija ir Italija drauge. Tad jei vokiečiai būtų grasinę Rusiją, tai sovietai būtų turėję gintis. Jei vokiečiai būtų įsiveržę į Lietuvą, tai gal tuomet ir rusai būtų įsivėję į karą ir lyg savaime stoje Lietuvos pusėje. Betgi tokio pavojaus sovietams dar nėra, ir jiems nebuvo reikalo karščiotis. Sovietai šiais laikais yra labai atsargūs ir ne tokie galingi (kaip jie giriasi), kad galėtų kitoms valstybėms sudaryti pavojaus.

Iš visų Rusijos kaimynų vakaruose Lenkija yra didžiausias. Bet lenkai nepavojingi ir negrasina rusams. Tačiau Lenkijos teritorijos didėjimas ir stiprėjimas jau būtų nepageidaujamas ir pavojingas rusams. Ir jei lenkai būtų įsiveržę ir pradėję karą su Lietuva, kuri būtų gynusi, tai sovietai gal ir savaime būtų įsimašę į

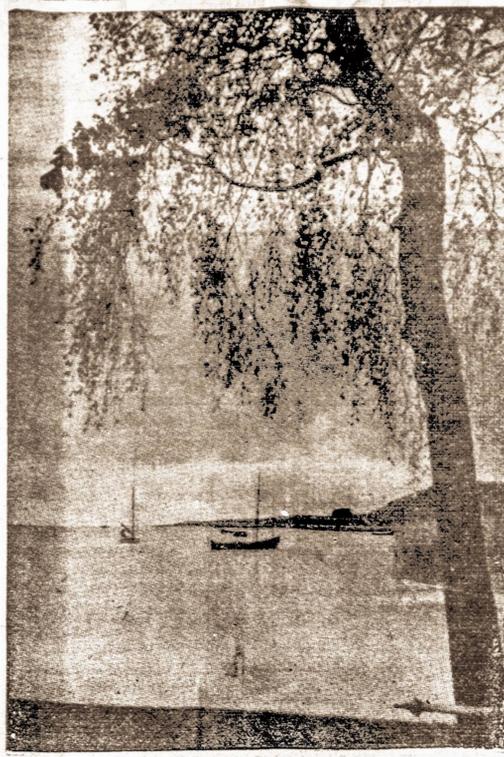
ta lietuvių-lenkų karą. Tuomet Rusija būtų ir be aiškiausio noro atsidūrusi Lietuvos pusėje. Lenkai tuomet nebūtų įstengę kariauti išvyk su Lietuva ir Rusija. Tuo atveju būtų tikriausias Rusijos tautos Lietuvos galimumas.

Betgi to nebuvo. Lenkų kariuomenė neįsiveržė į mūsų Tėvynę ir toks karas faktiškai nekilo, nors ir buvo tokio pavojaus. Tad sovietai nematė jokio reikalo grumoti Lenkijai, užtariant Lietuvą. Tuo labiau, kad lenkai (nors ir smurtu) reikalavo iš Lietuvos tik diplomatinį santykių, bet ne įsilieti į Lenkiją.

O vis dėlto rusai galėjo nors pagrumoti lenkams, sakydami, savo kariuomenės manevrais ar kitokiu demonstravimu Lenkijos pasieny. Eina gandai, kad sovietų vyriausybė nors pavėlavus susiprato ir atsiminė tą reikalą. Anglų NEWS REVIEW rašo, kad raudonosios kariuomenės vadas Vorosilovas esąs nemalone, jo nematyti svarbiuose karo tarybos posėdžiuose, jis "gydosi" Kryme, o jo vietą posėdžiuose užima maršalas Fedjko. Panašiai "krito" ir žuvo ir maršalas Tuchačevskis. Tas anglų žurnalas pastebi: "Stalinas, sakoma, kaltina Vorosilovą už tai, jog jo raudonoji kariuomenė nebuvo pasiruošusi didelei demonstracijai prieš sienos, kad Lenkijai būtų sukludyta siūsti Lietuvai ultimatumą".

Ar tai tiesa ar ne, bet Rusija patarė Lietuvai patenkinti lenkų notą ir tuo būdu padarė savo silpnumą ir kartu abejingumą dėl Lietuvos saugumo.

P. Jurgėla

Gražus Lietuvos pajūrio vaizdas.

LIETUVOJE STEIGS KULTŪROS RŪMUS

Lietuvoje, ypač pastaraisiais laikais, daug rašoma ir kalbama apie steigiamą Kultūros Fondą, kuris savo lėšomis remtų įvairius tautos kultūros reikalus — literatūrą, meną, muziką, teatrą, mokslą, suaugusiųjų švietimą ir kt. Kad toks Kultūros Fondas būtų naudingas, daug nesiginėjama, tačiau dar niekas neparuošė ir nepasitūškė tokio fondo aiškinio plano. Iš kur fondas sems lėšas, kuriems reikalams ir kas jas skirstys? Kas prižiūrės tu lėšų naudojimo tikslingumą?

Ir iki šiol valstybės išdas dideles pinigų sumas skiria tautos kultūros įvairiausiems reikalams. Tas sumas paskiria vyriausybė valstybės biudžete ir jos pavedamos naudoti ir skirstyti įvairioms valdinėms įstaigoms, daugiausia Švietimo Ministerijai. Šalia to kultūrinę darbą dirba įvairios visuomenės organizacijos, draugijos, įstaigos. Ir dabar įvairioms kultūrinėms visuomenės organizacijoms vyriausybė teikia paramą ir duoda pašalpos. Kadangi Kultūros Fondui beveik visas lėšas turėtų duoti vyriausybė, tai ji turėtų rūpintis ir tų lėšų naudojimu bei paskirstymu. Tada pasikeistų tik-tai kultūros reikalų aprūpinimo būdas bei tvarka, kuri kasdien ar būtų daug geresnė už dabartinę, kai kultūros reikalams pinigai eina per valdines įstaigas. Todėl vyriausybė yra to nuomonės, kad reikėtų steigti ne Kultūros Fondą, bet Kultūros Rūmus. Į Kultūros Rūmus išrinktų savo atstovus įvairios kultūrinės visuomenės organizacijos, kurioms galėtų sudaryti tikslesnį kultūrinį darbų planą ir jo vykdymui paskirstyti tiems darbams esamas pinigų sumas.

miesto ir sodžiaus šiuo atžvilgiu nebūtų jokios prarajos. Tad jei ir galvoti apie naują kultūros reikalams įstaigą, tai ji turi būti sudaryta taip, kad būtų prieinama ir naudinga ir sodžiui, ir miestui, ir darbininkui, ir darbdaviui. Sie sumetimai dar nepaneigia Kultūros Fondo reikalingumo, bet viena yra tikra, kad Kultūros Fondo sumanymas yra biurokratiškas ir nerealaus. Tad tautinė vyriausybė yra užsimojusi įsteigti ne Kultūros Fondą, bet Kultūros Rūmus.

Kultūros Rūmų įsteigimas būtų galutinis išbaigimas mūsų korporatyvinės sistemos, kuri, kaip pasirodė, išplaukė iš mūsų savitų gyvenimo sąlygų. Kultūros Rūmų steigimas yra pribrendęs ir jau nuo seniai mūsų vyriausybės viršūnės buvo svarstomas. Šiandien toji mintis įgaus realią formą.

Kadangi prof. Iz. Tamošaitis vadovauja naujai steigiamajam Tautinės Kultūros ir Propagandos Įstaigai, tai jis, be abejo, yra gerai informuotas apie vyriausybės ketinimus, kurių turiniais reikalais. Todėl jo šiam pareiškimui teikiama daug svarbos, ir manoma, kad vyriausybė tikrai steigs Kultūros Rūmus, kurie atstos Kultūros Fondą.

TSB.

KRITIKO PASTABOS

Kai vienas diktatorius atvažio pas kita, tai šis emė rodyti anam savo sostinės kultūrinis lobius.

Svečią veda į karališkų rūmų ir aiškina brangenbes ir grožybes. Tačiau svečias, ilgai nesizvalgydamas, drąsiai įsmėgia akis į sienas ir sako: "ak, sienos jau reikia dažyti!"

Eina toliau ir rodo karėvines. Pasakoja, kokios jos didelės, erdvios, kokių patogumų turi tt. Svečias pakreipė galvą į vieną ir antrą šoną, iškio galvą į vidų ir pakelti tonu sušuko: "manau, vidus ir sienos iš lauko reikalauja dažymo".

Pagaliau svečią nusiveda į knygyną ir aiškina knygų kėlybę ir kokybę. Čia svečio veidas "nušvinta", lūpose pasirodo susikrimito šypseną, lūbos tartum be jausmo savaime juda, ir pasigirsta jo balsas: "ak, jei tos visos knygos būtų

reikia pastebėti, kad visi neigiamieji žmogaus charakteriai visai atitinka vokiečių tautos žmonių charakteriams. O pirminis patarimas, rodos, ypatinai skirtas Hitleriui: nepivaldo vesti ir vaikų turėti tie, kurie iš aukšto žiūri, niekina kitus žmones ir nori juos valdyti.

Ir kaip dar jis nori Europą valdyti!

Savo spaudoje socialistai nusiskundžia Austrijos senosios valdžios vienpusiškumu ir, esą, todėl ji negalėjo savo nepriklausomybę išlaikyti. Na, o dabartinė valdžia ar daug malonesnė jums?

Esant senajai "vienpusiškai" valdžiai, ir socialistai turėjo balsą valstybiniame forume. O dabar juk jie ne išsižioti negali.

Labai keista tai, kad jūs, socialistai, išauklėjote valdininkus Vokietijai, Italijai ir Sovietų Rusijai ir patys nesinaudojate tų valstybių "nevienušiosiomis" valdžiomis!

Aišku, kad labai praštie tėvai, kurie nesidžiaugia savo išauklėtų vaikų valstybinumo gabumais ir jų "žmoniškiškumu"!

J. J. S.

VILNIAUS KRAŠTO LIETUVIAI TIKISI GERESNĖS ATEITIES

Vilniaus lietuvių vienkartinis laikraštis MČSU LIKIMAS bal. 22 d. rašė: "Štai jau snėjo visas mėnuo, kai buvo užmegsti tarp Lietuvos ir Lenkijos diplomatiniai santykiai. Tai įvyko šiemet kovo 19 dieną. Tą dieną buvo pabaigtas ligišolinis abiejų valstybių istorijos laikotarpis, tą dieną prasidėjo naujas laikotarpis. Kaip žinome, per pirmąjį santykių mėnesį dar nieko ypatingo neįvyko. Atvyko tik pasiuntiniai į Varšuvą ir į Kauną ir jiems abiejų valstybių vyriausybės patikrino visokią tiesioginį susisiekimą, kuriuo kol kas naudojasi tik Lenkijos pasiuntinys Kaune.

Nuo ko šis likimas pareina ir kas jį gerai ar blogai nulems — čia apie tai kalbėti negalime ne dėl nuo mūsų pareinamo aplinkybių. Galime tik priminti, kad mūsų visuomenės veikėjai daro visa tai, kas galima, kad šio krašto lietuvių būklė kuo greičiau pagerėtų, kad paaiškėtų tolimesnis visų mūsų likimas. Pirmiausia darome yra pastangos kad būtų atidarytos visos mūsų draugijos. Tuo klausimu, kaip jau vieto lietuvių spaudoje minėta, buvo parašytas memorialas premjerui ir šio mėn. 4 d. įteiktas vidaus reikalų ministerijoje.

Koks bus atsakymas į šį uždarytą lietuvių draugijų atstovų memorialą, tikimės, kad netrukus paaiškės.

Kas toliau, ko galime tikėtis? Kiek galima susigaudyti iš spaudos, tuojau po švenčių prasidėsiančios tarp Lietuvos ir Lenkijos įvairioms sutartims sudaryti derybos. Tarp eilės kitų sutarčių, numatoma ir tautinių mažumų saugumo sutartis, kuria ypač esamė susidomėję mes, šio krašto gyventojai.

Kada šiuo klausimu bus pradėta atrtis, kada bus sudaryta duma rūpina sutartis — nieko tikro nežinia. Tačiau šioje vietoje tegu bus leista priminti vienas svarbus faktas, kuriuo mes negalime netgi plačiau aiškinti. Būtent, turime galvoje, kad Lenkijoje pagal oficialius surašymo duomenis, gyvena 80,000 lietuvių.

VIENYBĖ

Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising-rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:	
Metams	\$5.00
Pusei metų	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėnesiui	\$0.75

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavardė ir adresu. Nesinaudoti rankraščiais nesaugojami. Visas reikalais adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smirnas — Vėdjas.
J. Tydlava — Redaktorius.

Kinai mobilizuojami. — Kinų-japonų karas pūta. I. Lema atkakli kova tarp dviejų tautų. Milžiniška kinų tauta nemaną lengvai pasiduoti. Kinų vyriausybė mobilizuoja daugiau vyrų ir net moterų savo tėvynės gynimui.

Laikini išradimai apsaugos liudijimai išduoti: statybos technikai Karoliui Cimbaliui, Tauragėje, išradusiam dvigubo veikimo neužšaliam hidrantui čiampa. Antanui Juškai, Pavalalyje — geležinė kronis su dūmams perdengti kamera. Stasiui Šalkauskiui, Kaune — durų užrakto patobulinimas. Mechanikos techniku Ignui Burneikui, Kaune — karštų dujų vidujinio deginimo kompresorius. Pranui Vaitėkaičiui, Mažeikių valsč., Buknaičių km. — dalgiams plakti patobulintas priekaliukas. Viktorui Pilkauskui, Kaune — medicinos reikalams taurės, vartojamos su oro siurbliu.

30 NAUJŲ JŪRŲ STIPENDININKŲ

Lietuvos švietimo ministerija numatė šiais metais suteikti stipendijas 30-čiai jaunuolių eiti užsienyje jūros mokslus. Pernaui tokių stipendininkų buvo 17: Latvijoje — 9, Italijoje — 6, Suomijoje — 1 ir vienas atlieka stažą Lietuvos laivuose.

SKOTAS VIS PRAKTIŠKAS

Skotas su žmona nueina-pirkti automobilio. Jo žmonai patinka mažiukas dvivietis. Bet skotas užpuola žmoną: — Ką tu galvoji, kas už ben zina mokės, juk mes negalėsime pasikviesti savo bičiulių pasivažinėti.

ATVIRAI

— Pagalvok, jaunasai vyre, aš savo dukteriai, kol numirsiu, tol ne cento neduosiu. — Na, ką padarysi, porą metų galiu palaukti.

MUZIKOS MEGEJAI

— Tėveli, kurį tu muziką geriausiai mėgsti — Wagnerį ar Beethovėną? — Sunku pasakviti, mano jaunasai, bet, vis dėlto, man artimesnis Beethovėnas. — Tai tikra laimė tau tėveli, nes kaip tik dabar nuo pianino nukrito Wagnerio statula!

TAKE IT OR LEAVE IT

VITALIS BUKŠNAITIS

My brief career as a politician terminated last week when the ballots-counting committee of the Lithuanian Alliance of America announced that Mr. J. K. Mažukna, my lone opponent for the office of vice president, had defeated me by some thirteen hundred votes. I hasten to congratulate Mr. Mažukna, although I am somewhat surprised at the lack of good judgement displayed by those who elected him.

My surprise is occasioned not because of my defeat at his hands, but at the fact that he was even considered as a candidate in the first place. Unless I have been grossly misinformed, Mr. Mažukna is a Communist who presumably is an advocate of a political philosophy which is alien and antagonistic to our own Lithuanian and American principles and traditions. The SLA can hardly be congratulated for failing to find a more suitable vice president.

Upon closer consideration of my short excursion into the field of Lithuanian American politics, I am forced to the conclusion that if there is any honesty, sportsmanship or straightforwardness connected with any phase of it, I happened to be looking elsewhere when they made their appearance. A candidate is always attacked foully, indirectly and anonymously, without even an opportunity to defend himself. Even the worst hack writer alive knows who his attacker is, has a chance to answer his critics. And that is why I'd rather write than be vice president.

Having definitely relegated my political career to the limbo I reserve for my more unpleasant past experiences, I herewith resume the journalistic duties which I have neglected so shamefully during the last few months. And I hope that those of you who are still waiting for me to answer your letters will have the patience to wait until I wade through the enormous stack of mail which towers over my desk.

It is interesting to note that JAUNIMAS, heretofore published twice monthly, now contemplates entering the weekly field within a few months. For the duration of the present subscription drive the annual rate of one dollar and fifty cents will prevail. This is a bargain which would be difficult to duplicate.

To my way of thinking, JAUNIMAS is the only independent Lithuanian American youth publication on the market, barring none, and richly deserves the success which it has enjoyed since its first appearance a little over two years ago. Here at last is a newspaper which allows and encourages freedom of expression not only of its editorial staff, but also of all its readers.

There is no hemming and hawing in JAUNIMAS. It is honest, vigorous and alive. It

2 YOUTH GROUP CANDIDATES WIN, 5 LOSE IN SLA ELECTIONS

Marxists defeat American born candidates as less than half of Alliance members vote

NEW YORK, N. Y. — Final results in the elections of national executive officers of the Lithuanian Alliance of America showed that the Socialist-Communist United Front slate had won a 5 to 2 victory over the Laukaitis-Bukšnaitis slate endorsed by the Committee of Younger SLA Members. Of the latter group, Dr. M. J. Vinikas and Mr. S. Mockus were the successful candidates. All winners are present incumbents. About forty percent of the SLA's fifteen thousand members cast votes with the following results:

J. Andziulaitis	334
Treasurer	
K. P. Gugis	3,694
A. S. Trečiokas	2,509
B. Simokaitis	296
Trustees	
S. Mockus	3,624
E. Mikuziūtė	3,558
V. A. Kerševičius	2,388
J. Marcinkevičius	2,183
J. K. Urbonas	582
M. P. Saponis	331
Medical Examiner	
Dr. J. S. Staneslow	3,534
Dr. S. Biežis	2,212
Dr. S. W. Stanulionis	674

"MARGUČIŲ BALIUS" IN ENGLAND

LONDON, England. — Under the leadership of Father Matulaitis, London's scattered Lithuanian population gathered a week after Easter to enjoy the Ball of Easter Eggs. All thru the dinner members of the one Lithuanian parish spoke on various topics, mostly about building a new club. The chairman of šv. Onos club presented a check for 15 £ (75 dollars) to the building committee. Then the guest from across the Atlantic was called upon to say a few words and managed not to say too much in complimenting the two previous young speakers on their excellent command of Lithuanian. In return, Father Matulaitis threw a bouquet America's way saying that from what he had already heard American-Lithuanians need not take second place after England's best.

CHEERS, JEERS AND REFLECTIONS

BROOKLYN, N. Y.—In a recent column you went to a lot of trouble to decide that the LDS (Lietuvių Darbininkų Susivienijimas) was a Communist organization and since its a Communist organization and also is "intensely interested" in the "Voice of Lithuanian Americans" that magazine also (you conclude) must be a Communist magazine.

You talk about the Communists "pulling the wool" over peoples eyes. Isn't that what you're doing when you refrain from writing an honest criticism of the "Voice"? If you bothered to read the first number from cover to cover you know darn well it ain't a Communist magazine.

George S. PITTSBURGH, Pa. — Why don't some of your more is controlled by no political or religious organizations. It is the mirror of the younger generation in Lithuanian America. See for yourself. Write for a sample copy to JAUNIMAS, 2201 West Cermak Road, Chicago, Illinois.

The successful candidates will be inducted at the biennial convention of the Alliance during the week of June 27th in Scranton, Pennsylvania. Lodges are electing delegates to the convention this month and the Committee of Younger SLA Members is making a determined effort to have as many younger delegates elected as possible.

talented writers try their hand at translating some of the Lithuanian folk songs into English so that our American friends could appreciate their beauty? I have a few that Vytautas Bejalias in Chicago translated some years ago, and I have your translation of "Tykia, tykia, Nemunėlis teka," but why can't we have more of them? Perhaps VIENYBĖ's English section, or even JAUNIMAS might offer a prize for the best translations of Lithuanian folk songs. I'm sure such a prize contest would result in a collection of beautiful verse worth its weight in gold.

Anna Margis

WANTS "MINUTE LESSONS" AGAIN DETROIT, Mich.—When you first started the English page about a year and a half ago you published a series of articles called "Minute Lessons in Lithuanian". Why not resume this series? I'm sure that many of your readers would find such concentrated lessons of the language of our fathers as helpful as I did. It was the finest thing that ever appeared in the English page.

REVIEW OF LITHUANIAN SPORTS

By JOSEPH KUSA ("Lietuvos Aidas" Sports Editor)

The pages in the sports history of Lithuania are few—fewer than will be made during the first National Olympic Games which will be held this coming summer to celebrate Lithuania's twentieth anniversary of independence. How could this be otherwise, when the Lithuanian nation for many centuries suffered oppression, bore the yoke of serfitude and was forbidden to display even the slightest self-expression?

Therefore, the first evidence of sport activity appears only after the Independence has been regained—about 1919. But even then there were only occasional events. The first games were ordinary soccer scrimmages, of which, in all probability, no records can be found. This continued for about three years, until finally, the first Sport League was established. It undertook to direct the newly born sport life.

This happened on March 22, 1922. This day marks the beginning of the organization of sport in Lithuania. Thus, as it is evident, March 22, 1937, was the 15th anniversary of sport life in Lithuania. Compared with the sport of other countries this is a very short period. We might mention that the year 1922 was the beginning of soccer only, the other branches of sports were actually attempted quite later. In view of this, many will, undoubtedly, marvel at the achievements of Lithuanian athletes. For example, in 1937 Lithuania won the European basketball championship. In the same year Lithuanian sharpshooters were awarded with several victory medals, one gold medal, at the World's Sharpshooting Contest.

Another memorable date in Lithuanian sport is 1932 when the Chamber of Physical Culture was established and more particularly when a gymnasium at Kaunas was erected. This is the center of sport life in Lithuania. It is here that the more important games are played. Here also the progress of sport is discussed and planned.

The sport life in Lithuania, under the auspices of the National Government, which provides large sums of money for the building of the Lithuanian youth physically, actually began in 1932.

The third great event is, undoubtedly, the institution of the higher training in physical culture in 1934. The purpose of this measure is training of physical instructors for high schools and grammar schools. Seventy nine instructors (34 men and 45 women) have already completed this course. Another class (8 men and 17 women) will graduate in 1938, after which the courses will be suspended, as the country will have then a sufficient number of instructors for the time being.

It ought to be mentioned here, however, that physical culture education has not been discontinued, but only transferred to the University of Vytautas the Great at Kaunas, which is instituting special Physical Culture classes, consisting of lectures and exercises.

Those who have graduated the course are already instructing the pupils in the Lithuanian schools. Even after so short a time the influence of

these instructions is apparent to a very marked degree.

In all the schools athletic activities have greatly expanded even beyond the walls of a school house. (High school teams are taking part in basketball and volley ball matches and later on will also participate in other branches of sport). This entire physical culture movement will undoubtedly give rise to a wholly new sporting generation which, having developed into organized athletics, will lift up to a high degree all branches of sport.

Speaking about the physical culture movement in schools, it would be well to mention the Cup awarded by the Canadian Colonel Grant-Suttie in 1935 towards developing greater interest in physical culture among school children. Each year many high schools compete for this Cup, pitting their efforts not only in the field of sports but also in song, literature and gymnastics.

Mostyn Thomas — Welsh Baritone San Carlo Opera Co.

STAGE & SCREEN

by MILTON COHEN

"I'd Rather Be Right", musical satire on the present Administration which has been the season's biggest money maker, moves from the Alvin to the Music Box a week from Monday. Producer Sam H. Harris said the move was prompted by the Music Box's nice new cooling system which will keep President Cohen and his cabinet, as well as the customers in fine Summer fetide.

"Bachelor Born", comedy by Ian Hay which was scheduled to close at the Lyceum Theatre Saturday night, will stay indefinitely, producer Milton Shubert decided yesterday. It plays its 125th performance next Wednesday night.

"Sir Cedric Hardwicke, English actor, received the Dalia Austrian Medal of the Drama League of New York for his "distinguished performance" in Paul Vincent Carroll's play "Shadow and Substance". Daniel Froham presented the medal to Sir Cedric, who plays the part of the Very Rev. Thomas Canon Skerritt in the play. Previous recipients of the medal have been Katherine Cornell, Helen Hayes and Maurice Evans.

The Shuberts are planning to close the Ed Wynn show, "Hooray for What," at the Winter Garden in June and after a brief vacation, send it touring early next Fall. It will be Wynn's first tour since "The Laugh Parade", some seasons ago. Under current plans, eight act vaudeville shows will be installed at the air-cooled Winter Garden when the Wynn show departs.

That other Sam Harris production, "You Can't Take It With You," now qualifies as the "Tobacco Road" of the comedies. It is destined for a summer run at the Booth. It was performed the 800th time Wednesday afternoon.

"Four Men and a Prayer," Darryl F. Zanuck's new 20th Century Fox picture starring Loretta Young and Richard Greene, remained for a second week at the Roxy Theatre. The Fanchon and Marco stage show headlining Loretta Lee and Gae Foster Girls in their Butterfly Piano Ensemble also remained for a second week on the Roxy stage starting Friday. "Four Men and a

"Prayer" was adapted to the screen by Richard Sherman, Sonya Levien and same name by David Garth. Walter Ferris from the book of the

Robert Montgomery's "The First Hundred Years," delayed by popularity of "Test Pilot" which monopolized the Capitol Theatre's screen for a month, at last had its New York premiere Thursday, May 12th. A riotously funny story of a young husband and his talented wife, Montgomery and Virginia Bruce, aided by Warren William, Binnie Barnes and Alan Dinehart, provide entertainment particularly adapted to the current open season for June wedding-license seekers. Richard Thorpe corrected from an original story by Norman Kraska.

Following the current run of James Oliver Curwood's "Call of the Yukon," starring Richard Arlen, Beverly Roberts and Lyle Talbot, the Criterion Theatre brought to its screen on Friday, the widely discussed, documentary film "The Flight For Peace". Hendrik Willem Van Loon, author of "The Story of Mankind" and "The Arts," wrote the story. He expressed himself as being so well pleased with the celluloid realization of his brain child that he now plans to carry out his original idea of making a book from the story.

At the Rivoli Theatre "The Count of Monte Cristo," with Robert Donat, began a second week's run. Reissued by United Artists after four years, the film has indicated the wisdom of the policy of re-releasing pictures of this caliber. It will therefore be followed by another United Artists re-issue, "I Cover the Waterfront," starring Claudette Colbert.

The bold and beloved outlaw of Sherwood Forest and his stalwart band of merry men live again at the Radio City Music Hall, in a picture of swift action, engaging romance and breathless beauty... recreating the lusty days of knightly and chivalry... fighting for king and country with lighthearted daring and fearlessness. It is magnificent and stirring entertainment, a picture not to be missed—starring Errol Flynn, with Olivia DeHavilland, Basil Rathbone and Claude Rains.

KAIP IR KOKIU KELIU MANAI VAŽIUOTI Į LIETUVĄ?

Jeigu manai važiuoti į Lietuvą šį pavasarį ar vasarą, dabar laikas pradėti rūpintis reikalingiausiais kelionei dokumentais, praktiskais nurodymais, o svarbiausia, užsakyti vietas laive iš anksto.

VIENYBĖS LAIVAKORČIŲ AGENTŪRA, turėdama patyrusius turizmo vedėjus, suteiks Jums daug naudingų patarimų ir informacijų apie visas laivų linijas, pagelbės sudaryti visus dokumentus, iš anksto užsakyti geriausius kambarius.

OFICIALĖ VIENYBĖS DIENRAŠČIO EKSKURSIJA

SPECIALIU LAIVU LANCASTRIA

Tiesiog į Klaipėdą be persėdimo

Iš New Yorko Gegužės—May 21 d.,

Iš Bostono Gegužės—May 22 d.

Be šios, bus dar ir sekamos ekskursijos į Lietuvą

- S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko į Klaipėdą be persėdimo GEGUŽĖS-MAY 28
- S.S. BRITANNIC Iš New Yorko į Kauną arba Klaipėdą BIRŽELIO-JUNE 11
- S.S. AQUITANIA Per Cherbourg į Kauną arba Klaipėdą BIRŽELIO-JUNE 18
- S.S. GRIPSHOLM Iš New Yorko per Gothenbergą į Kauną LIEPOS-JULY 1
- S.S. AQUITANIA Per Cherbourgą į Kauną arba Klaipėdą LIEPOS-JULY 16
- S.S. STATENDAM Per Rotterdam RUGPJŪČIO-AUGUST 5

Šioms ekskursijoms pritaria Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Kreipitės su pilnu pasitikėjimu. Patarimai ir įvairios informacijos nemokamai.

VIENYBĖ TRAVEL BUREAU
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ

LEWIS RAGINA IŠ ANKSTO APSISAUGOTI NUO EKONOMINIŲ DEPRESIJŲ

ATLANTIC CITY.—CIO vadas John L. Lewis kalbėdamas Atlantic City, ragino visas darbininkų organizacijas jau dabar pradėti rūpintis, kaip apsisaugoti nuo kitų ekonominių depresijų. Jo manymu, kai dabartinė depresija pasibaigs, pramonės įmonės, kaip jau praeitis parodė, pradės naikinti senąsias savo mašinas ir dėš tokias, kurios dar daugiau ir dar geriau pagamins prekes. To išdavoje tūkstančiai, o gal milijonai darbininkų gali atsidurti skurde ir nedarbe.

Dabar Amerikoje yra 13,000,000 bedarbių, prie kurių priskaičius jų šeimas ir užlaikomas asmenis, susidaro vienas visos valstybės gyventojų trečdalis.

Darbininkai, pašalinami iš darbų vien dėlto, kad jie sulaukia 32 ar 35 metų amžiaus, negali toliau toleruoti tokios

padėties. "Jie nepasitenkins trupiniais nuo Lozorius stalo,"—pareiškė Lewis.

Kad dabar ir ateityje būtų pagerinta Amerikos darbininko būklė, reikia iš anksto sušaukti pramonės, žemės ūkio, finansų ir valdžios ekspertus pasitarti, studijuoti ir sudaryti apčiuopiamus planus išvengti ateityje didelių ekonominių depresijų, kurios laikas nuo laiko nuvargina krašto gyventojus.

Kai kurie esą dabar laukia gerovės laikų, bet jeigu tie gerovės laikai ir ateis, tai dar nereiškia, kad Amerikoje daugiau nebus ekonominių depresijų, kiekvienas ekonominės gerovės laikotarpis, kartu su savim atneša ateinančios ekonominės depresijos sėklas. Tas sėklas jau dabar reikia pradėti naikinti.

Susidūrė autobusas su policijos automobiliu

Ties Camden, N. J. susidūrė didelis autobusas su policijos automobiliu. Nelaimėje du žmonės užmušti ir devyni sunkiai sužeisti. Autobusas ėjo iš Camden į Philadelphia.

Šv. Cecilijos choras važiuoja į Brooklyną

Teko nugirsti, kad šv. Cecilijos choras vad. A. Stanišauskui važiuoja į Brooklyną. Šv. Jurgio parapijos bažnyčios naujų vargonų pašventinimo koncertan, su liturginiu bažnytinio giedojimu, sekmadienį gegužės 22 d., vakare.

Taip pat teko kalbėti su artiste, Jone Zukauskaite, kuri susidomėjusi Amerikos bažnytiniais koncertais, ir išsireiškė, kad važiuos pasiklausyti bažnytinio parapijų chorų giedojimų. Artistė Jonę reikėtų už tai pagirti, kad ne tik pati gražiai dainuoja ir gieda, bet ir mūs išsivijos choras ir jų giedojimu labai domisi.

MIRĖ

Simon Prankaitis, 54 metų amžiaus, gyveno 20 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Mirė gegužės 12 d. Kings County ligoninėje. Palaidotas gegužės 14 d. iš Apreiškimo parapijos bažnyčios į šv. Trejybės kapines. Kūnas pašarvotas Garšvos kopyltėje.

Stanley Stankem, 43 metų amžiaus, gyveno 209 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y. Mirė gegužės 11 dieną. Palaidotas į Cypress Hills kapines, gegužės 14 d. Kūnas pašarvotas Garšvos kopyltėje.

Laidotuvėmis rūpinasi laidotuvininkas J. Garšva.

IŠ TAUTININKŲ KLUBO VEIKIMO

Praėjusio penktadienio vakare įvyko gausingas Tautininkų Klubu narių mėnesinis susirinkimas.

Susirinkimą vedė T. K. pirmin. P. Jurgėla. Svarstyta visa eilė įvairių klausimų. Išklausyta pranešimo iš klubo atstovų apie Baltijos-Amerikos Draugiją, į kurią Tautininkų Klubas įstojo nariu.

Am. Liet. Legijono Dariaus-Girėno posto atstovas V. Daukintas pakvietė prisidėti prie Legijono parado, kuris įvyks gegužės 30 d. T. Klubu nariai nutarė prisidėti.

Taut. Klubu narys ir radijo valandos vedėjas Jonas Valaitis išvažiavo į Lietuvon. Todėl T. Klubas nutarė jam, jei bus galima, surengti draugišką išleistuvių vakarėlį.

Išrinkta komisija gegužinei. Taut. Klubas išrašė iš Lietuvos eilę žurnalų. Todėl nariai bei jų draugai kviečiami ateiti į klubą pasiskaityti.

Kitas T. Klubu susirinkimas įvyks birželio 10 dieną, penktadienio vakare.

P. N.

Karpienė ir Rasilaitė išvyko į Europą

Dvi Clevelando lietuvaitės, Dirvos redaktorius žmona p. Karpienė ir p-lė Bronė Rasilaitė vakar laivu Britannic išvyko į Europą. Jos sustos Londone, Paryžiuje, Danijoje ir vėliau aplankys Lietuvą. Grįždamos žada užvažiuoti į Švediją.

Jeigu norite atsiimti savo gimines iš Lietuvos, užeikite į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Vadovauja aviacijos manevrais. — Grupė Amerikos karo aviacijos karininkų, kurie vadovauja dabartiniams karo aviacijos manevrais rytiniam Atlanto pakrastyje.

DU ŽYMŲ VADAI — Episkopų vyskupas Manning sveikina New Yorko miesto mayorą La Guardia, kurį vadina "sąžiningu administratorium".

PAVASARINIS BALIUS

Rengia MOTERŲ VIENYBĖS

McALPIN VIESBUČIO SALEJE ROOF GARDEN

Penktadienio vakarą, gegužės mėn. 20 d., 1938 m.

Broadway E. 34th St., New York, N. Y.

Visas likusis pelenas bus skiriamas našlaičiams, stipendijoms ir Ginklų Fondui

Pradžią 8 val. vakare Įžanga \$1.00

IMPORTUOTOS IŠ LIETUVOS

TREJOS DEVYNERIOS "GERMAPO"

VAISTAS VIDURIAMS SUSTIPRINTI IR APETITUI PADIDINTI

Pakelio kaina 40 centų. Reikalaukite šiuo adresu:

VIENLIET, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Central Brooklyno Lietuviai Biznieriai

L. ALEKSIEJUS

Restauranas su Gėrimais
33 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUM. 6-9108

T. Kulber

Restauranas ir Gėrimai
85 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

V. KRAUČUNAS

BAR and GRILL
Restaurant
50 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

K. BAGDONAS

Drabužių Krautuvis
53 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.

M. SIRUTIS

LUNCH ROOM
48 Gold Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: CUMberland 6-8629

D. RAŠKEVIČIUS

Meat Market and Groceries
38 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

FRANK BLOCK

Dealer in choice
BEEF, PORK and LAMB
59 Hudson Avenue,
Brooklyn, N. Y.

J. BAKANAUSKAS

Restaurant
BAR and GRILL
55 Hudson Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tel.: MAIN 4-8746

SKAITYKITE IR KITIEMS PATARKITE SKAITYTI VIENYBĖ

Clement Voketaitis ADVOKATAS

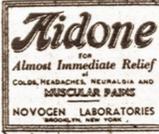
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622

168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

Dr. H. MENDLOWITZ

Perkelti savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
n. coli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312
PRIEMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. val. iki 8 vak.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Jeigu Jums skauda galvą naudokite AIDONE
Jeigu nušalot, naudokite AIDONE
Jeigu kenčiat nuo neuralgijos ir muskulų gėlimų, naudokite AIDONE
Jeigu turite karštį, naudokite AIDONE

AIDONE galite gauti FRANK A. URBONO ir kitose vaistinėse

FRANK A. URBONO VAISTINĖS

161 Metropolitan Avenue
Brooklyn, N. Y.

61-02 Grand Avenue
Maspeth, L. I.

Tel. Evergreen 4-8213

Tel. Havemeyer 8-2977

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

Didelis pasirinkimas geriausių saldinių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldinių ir iš LIETUVOS

Namie gaminti ledai (Ice Cream)

Geriausi užkandžiai

ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS

JUOZAS GINKUS

495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY

A. Šrupskis, savininkas

Tel. Evergreen 8-7027

PIRMOS RUŠIES LIETUVISKA DUONA

64-66-68 So. 2nd Street

Brooklyn, N. Y.

Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

660 Grand St., Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-4335

Koplyčia Laidotuvėms

A. RADZEVIČIUS IR SŪNUS

402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.

TEL. STAGG 2-4409

A. VALANTIEJUS

54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.

NOTARY PUBLIC

Tel. Newton 9-4464

BARRY P. SHALINS

(SALINSKAS)

84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.

Tel. Virginia 7-4499

Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS

Tel. EVERgreen 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

SKAITYKITE VIENYBĖ

TARZANAS GALINGASIS

66. Bet pagalbos Gonfala nešaukė. Jai buvo įdomus šis įsi-briovėlis į jos kambarį. "Kaip tu čiaėjai?" paklausė ji. Bet pažiūrėjusi į durų sklendę, ji nusisypsojo. "Aš, turbūt, užmiršau užsikisti durų sklendę. Tik kaip tu praėjai pro sargybą? Kaip tave čia praleido?" Tarzanas neatsakė į jos pa-

klausimą. "Aš esu Stanley Woodo draugas," kalbėjo Tarzanas, "padėk tu man jį išgelbeti". Čia Tarzanas pamatė, kad ši žiaurioji karalienė buvo kartu maloni, švelni mergina, pilna pasigailėjimo ir užuojautos vyrui, kurį ji visa širdžia myli.

Gonfala liūdnai pakraipė galvą. "Jau pervėlu jį gelbėti: jis nuteistas mirti. O ne kas kitas, kaip tik aš pati paskelbiau jo mirties paliepimą!" Tarzanas skubiai atsakė: "Dar ne vėlu. Tik pasakyk man kur galju rasti Mafką vienai vienai..." Išgirdus Mafkos vardą Gonfala sudrebėjo.

Staiga Gonfalos veidas pasikeitė. Ji išdidžiai išsitiesė: jos akys sublyžėjo žiaurumu, kakta susiraukė, lūpos piktai susispaudė, kaip kad tuomet, kai Tarzanas matė ją ant sosto greta Mafkos. Dabar ji rodesi sėtoniška žiauri. "Ei, sargyba! Gelbėkite!" suriko ji.

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje